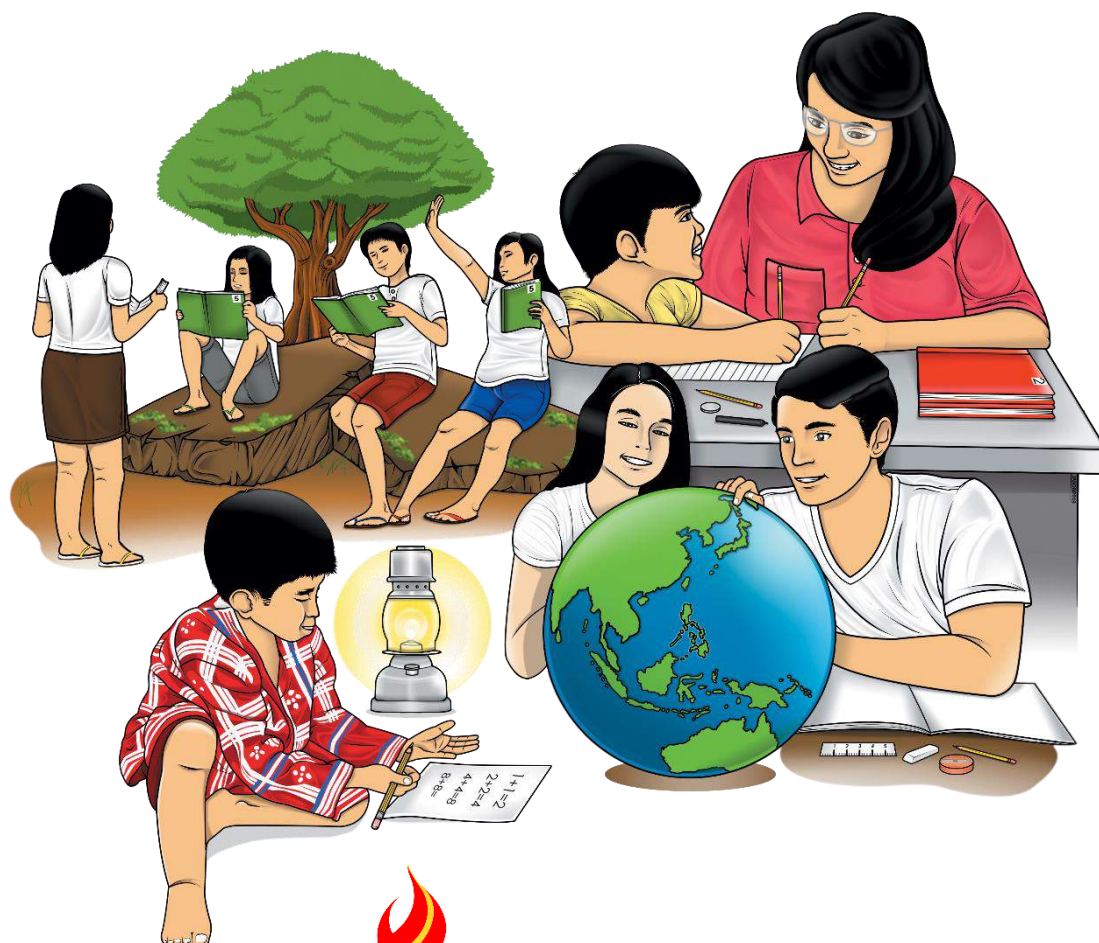

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 1: Dibuho Ko, Limbag ko

Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 1: Dibuho Ko, Limbag Ko
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Jonah M. Tulin

Editor: Eden Lynne V. Lopez, Mariel A. Alla

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Charo C. Sombilon

Tagaguhit: Roel G. Cala, Eric T. Hingabay

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Edsel D. Doctama

Tagapamahala: Ma. Gemma M. Ledesma

Arnulfo M. Balane
Rosemarie M. Guino
Joy B. Bihag
Ryan R. Tiu
Nova P. Jorge
Raul D. Agban
Lorelei B. Masias
Josemilo P. Ruiz
Shirley L. Godoy
Eva D. Divino
Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 1: Dibuho Ko, Limbag Ko

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang paglilimbag ay isa sa mga gawaing pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng bakas ng isangkinulayangbagay.

Ito'y maaring isagawa sa pamagitan ng iba't ibang bagay na matatatagpuan natin sa paligid at pamayanan halimbawa ang *linoleum*, *softwood*, *rubber* (soles of shoes).

Ang paglilimbag ay isang sining naibinagi ng mga banyaga sa mga sinaunang Pilipino. Sa kasalukuyan, may mga bagong pamamaraan ng paglilimbag gamit ang mga bagay tulad ng linoleum, softwood, rubber (soles of shoes) upang makalikha ng iba'tibang linya, tekstura, dibuho at mga imahe.

Sa modyulnaito, maitatalakay natingamit ang iba'tibang makabagong paraan ng paglilimbaggamit ang mga bagay tulad ng linoleum, softwood, rubber (A5EL-IIIb) at inaasahang makamit ang mga sumusunod na mga layunin:

1. natatalakay ang bagong pamamaraan sa paglilimbag gamit ang mga bagay tulad ng linoleum, softwood, rubber (used soles of shoes) upang mai ukit ang mga linya, tekstura, dibuho at mga imahe sa paglilimbag.
2. nakalilimbag ng disenyo gamit ang alin man sa mga bagay tulad ng linoleum, softwood o rubber (soles of shoes) upang maka likha ng kayarian mula sa mga bagay na ginamit.
3. naipagmamalaki ang bagong pamamaraan ng paglilimbag gamit ang iba'tibang bagay.

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang mga pangugusap sa ibaba. Piliin ang letra ng tamang sagot at isulat sa iyong sagutang papel.

1. Alin dito sa tingin mo ang gawa sa linoleum?.

A.

B.

C.

2. Alin sa sumusunod na kagamitan ang maaring gamiti ng panlimbag?

A. bakal

B. dahon

C. copier machine

3. Alin sa mga patapong mga bagay katulad ng mga binabanggit sa ilalim ang maaaring gamiting panglimbag?

A. bato

B. brochure

C. sirang radio

4. Ano sa mga nabanggit na pagpipiliang kagamitan ang ginagamit sa paglilimbag?

A. crayon

B. pintura

C. marker

5. Ano sa iyong palagay ang nagagawa ng paglilimbag na hindi nagagawa ng pagguguhit, pagpipinta o paglililok?

A. paggawa ng orihinal na gawa

B. paggawa ng makabuluhang mensahe

C. paggawa ng maraming kopya

Aralin

1

Dibuho Ko, Limbag Ko

Ang paglilimbag ay isang sining na naibinahagi ng *mga banyaga* sa mga sinaunang Pilipino. Sa kasalukuyan may mga bagong pamamaraan ng paglilimbag gamit ang mga bagay tulad ng linoleum, softwood, rubber (soles of shoes) upang makalikha ng iba't-ibang linya at tekstura.

Balikan

Natatandaan mo pa ba ang iba'tibang katangian ng linya? Ang linya ay bahagi ng lahat ng mga malikhaing sining. Sa pamamagitan ng malikhaing kaisipan ay makagagawa ka ng iba'tibang uri ng linya na makapagbibigay ng mas malalim na kahulugan sa iyong likhang-sining. Makilala mo pa ba ang iba't ibang katangian ng linya?

Anong katangian ng linya ang ipinakita sa Hanay A? Piliin sa Hanay B ang sagot at isulat ang titik sa sagutang papel.

Hanay A

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Hanay B

- a. Liku-liko (zigzag or wavy)
- b. manipis
- c. makapal
- d. Paikot-ikot (spiral)
- e. Pakurba (curve)

Tuklasin

Panuto: Pagmasdan ang larawan sa ibaba at sagutin ang mga sumusunod na katanungan. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

(Cala, n.d.)

Mga Tanong:

1. Ano ang nakita mo sa mga larawan?

---

2. Gusto mo bang gumawa ng ganito? Bakit?

---

3. Paano kaya gawin ang mga ito?

Iyan ang tatalakayin natin sa modyul na ito.

Suriin

Ang paglilimbag ay isang uri ng sining na nagpapakita ng kakayahan ng isang tao sa paggamit ng iba'tibang bagay. Kadalasan ang paglilimbag ay nagpapakita ng dibuho. Maraming uri ang paglilimbag tulad ng paglilimbag sa pisi, paglilimbag sa mgad ahon, sa pamamagitan ng bloke (block printing) na ang ginagamit ay patatas, kamote o kalabasa. Kung minsan ipinakikita sa paglilimbag ay titik o salita lamang. Mayroon ding isang uri ng paglilimbag na ang ginagamit ay dahon, aso at langis – mga di-pangkaraniwang bagay na hindi mo akalaing magagamit sa sining. Lahat ng uri ng paglilimbag ay ginagawang paulit-ulit.

(Hingabay 2020)

(Hingabay 2020)

Ang paglilimbag ay isang sining na ginawa noon pa man ng mga Pilipino. Sa kasalukuyan may mga bagong pamamaraan ng paglilimbag gamit ang mga bagay tulad ng linoleum, softwood, rubber (soles of shoes) upang makalikha ng iba't ibang linya, tekstura, dibuho o mga imahe.

(Hingabay 2020)

(Hingabay 2020)

Ang paglilimbag ay isa sa mga gawaing pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng bakas ng isang kinulayang bagay. Ito'y maaaring isagawa sa pamamagitan ng iba'tibang bagay na matatagpuan natin sa apaligid at pamayanan halimbawa ang linoleum, softwood, rubber (soles of shoes).

Ang espasyo ay isa ring elemento ng sining ay may distansiya o agwat sa pagitan ng bawat bagay sa isang likha ng sining. Para sa isang pintor, ang anyo ng mabubuo ng espasyo ay kasing halaga rin ng hugis ng mga bagay na kaniyang ginuhit. Sa mga bahay at gusali, maging sa sining ay may positibo at negatibong espasyo. Ang positibong espasyo ay isang lugar na may laman. Ang negatibong espasyo ay isang lugar na walang laman.

2D space drawing

Positive space

Negative Space

Ang space ay ang distansiya, palibot, loob at labas ng mga bagay o imahe. Maari itong 2D (two-dimensional katulad ng drawing, painting, print, o cut-out) o 3D (three-dimensional katulad ng aktuwal na silya).

2D Space

Ito ay nagagawa sa papamagitan ng pagguhit, pagpinta at paglimbag. Ang mga imahe mula sa mga ito ay isa lamang illusion.

Sa paglimbag, ang positive space ay ang naiiwan na mga imahe sa ibabaw ng ginamit na matrix. Ang matrix ay ang bahagi ng isang kagamitan kung saan nagagawa ang mga orihinal na disenyo o mga imahe ng disenyo. Samantalang ang negative space ay ang mga tinanggal na bahagi sa matrix na hindi malalagyan ng tinta o pintura.

Sa paglilimbag, maaari tayong gumamit ng iba'tibang linya at tekstura tulad ng:

ribbed

fluted

woven

carved

Pagyamanin

Gawain 1: Pagmasdan at talakayin natin

Panuto: Sa ibaba ay mga halimbawang larawan gamit ang paglilimbag. Pagmasdan ito at sagutin ang mga sumusunod na mga tanong at isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

a.

(Cala n.d.)

b.

(Cala n.d.)

c.

(Cala n.d.)

1. Ano-anong uri ng materyal ang ginamit sa ipinakitang larawan?

Larawan A: _____

Larawan B: _____

Larawan C: _____

2. Isa ayos sa wastong pagkakasunod-sunod ang mga hakbang sa paggawa ng bagong pamamaraan sa paglilimbag sa pamamagitan ng pagsulat ng numero (1-6). Italakay ito sa pamamagitan ng pagsulat ng hakbang sa paggawa. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

___a. Lumikha ng magandang disenyo sa pamamagitan ng mga bakas na nasa kagamitan.

___b. Kung ang gagamitin naman ay soft wood, umukit ng magandang larawan sa malambot nakahoy at pagkatapos ay pintahan at iwanan ang bakas sa malinis na papel.

___c. Ihanda ang mga kagamitan na gagamitin sa isasagawang paglilimbag na nakalap sa inyong tahanan.

- ___d. Gayundin ilahad ang kagamitang papel na gagamitin, water paint o water color, brush.
- ___e. Upang lalong maging kaakit-akit ang iyong gagawin ay paganahin ang inyong imahinasyon sa paglilimbag sa pamamagitan ng pag-iwan ng bakas.
- ___f. Kulayan ang mga bagay sa may bakas nabahagi na ipinadala ng guro at pagkatapos ay ilapat ito sa oslo paper kung ito ay di gaanong basa ang pagkapinta o kulay.

Gawain 2. Kung kaya nila! Kaya ko rin!

Maglimbag ng disenyo gamit ang alin man sa mga bagay tulad ng lapis, cutter, linoleum, softwood, rubber (sole of shoes), pintura, bond paper, dyaryo, brush at lapis. Sundin ang mga sumusunod na hakbang:

Pamamaraan:

1. Iguhit ang disenyo sa pamamagitan ng lapis.
2. Maglagay ng lumang dyaryo sa ilalim ng papel bilang sapin sa mesang paggagawaan.
3. Lumikha ng tekstura o linya sa tsinelas gamit ang cutter. (Mag-ingat sa paggamit ng cutter).
4. Pintahan ng kulay ang inukitna rubber gamit ang isinawsaw na brush sa watercolor at idiin ito sa disenyong ginawa. Kung gagamit ng watercolor, maghalo lamang ng kaunting tubig. Gumamit ng diswashing sponge upang isawsaw sa pintura at mailagay ng pantay ang pintura sa inukit na dibuho sa rubber. Siguruhin na hindi na tuyo ang pintura sa inukit na rubber bago ilagay ang papel sa ibabaw nito.
5. Idiin ang kamay sa papel upang masiguro na kumapit ang pintura sa papel.
6. Tanggalin ng unti-unti ang papel nang pahilig (diagonal).
7. Patuyuhin.
8. Linisin ang mesa pagkatapos ng gawain.
9. Ipaskil ang mga inilimbag na disenyo.

Gawain 3. Kapag may Likhang Sining, Ipagmalaki mo!

Basahing mabuti ang mga sumusunod na mga pangungusap. Lagyan ng puso(♡) ang patlang kung ang pangungusap ay nagpapakita ng pagmamalaki ng makabagong pamamaraan ng paglilimbag at malungkot na mukha (☹) kung hindi.

- _____ 1. Ang likhang sining ay ibinabahagi sa mga kapatid sa mga magulang sa bahay.
- _____ 2. Ang mga dahon, gulay at prutas ay ipunin at gamitin para makalikha ng malikhaing disenyo sa paglilimbag.
- _____ 3. Ang ginawang likha ng sining ay ilagay sa loob ng kahon.

- _____ 4. Gamit ang cellphone ay kunan ng larawan ang likhang sining at ibinabahagi ito sa social media.
- _____ 5. Ang nilimbag na nasa papel ay maaaring gamitin pampunas ng mga maruruming bagay sa mesa.

Isaisip

Punan ng mgasalita ang sumusunod upang mabuo ang kaisipan. Isulat ang sagot sa nakalaan na patlang.

Ang natutunan ko sa araling ito ay _____

_____.

Ang paglilimbag ay ang _____

_____.

Mabibigyang halaga ang ating likhang sining sa pamamagitan ng _____

_____.

Isagawa

Maglimbag ng disenyo gamit ang alin man sa mga bagay tulad ng linoleum, softwood o rubber (soles of shoes). Sundin ang mga sumusunod na pamamaraan. Sumangguni sa Rubriks na makikita sa susunod na pahina para sa kaukulang puntos.

Mga hakbang sa paggawa:

1. Ihanda ang lahat ng mga kinakailangan sa paggawa.
2. Gamit ang sketch na ibinalangkas mo, ilapat ito sa kahoy o linoleum.
3. Tiyaking angkop at wasto ang paglalapat ng balangkas upang matiyak na buo ang disenyo ng nais na mabuo.
4. Gumamit ng matulis na bagay sa pagdisenyo.
5. Lapatan ito ng angkop na kulay sa pamamagitan ng paggamit ng dishwashing sponge upang pantay na mailagay sa inukit na disenyo ng panglimbag.
6. Iwasang matuyo ang pintura at ilagay agad ang papel sa ibabaw ng inukit na disenyo.
7. Idiin ang kamay upang masigurong kumapit ang pintura sa papel.
8. Unti-unting tanggalin ang papel nang pahilig o diagonal.
9. Gawin ito nang may pag-iingat at sa malikhaing pamamaraan.

Tayahin

- a. Italakay ang bagong pamamaraan sa paglilimbag gamit ang mga bagay tulad ng linoleum upang maiukit ang mga linya, tekstura, dibuho o imahe sa paglilimbag. Isulat ang sagot sa loob ng kahon.

--

b. RUBRIKS PARA SA ISAGAWA

KASANAYAN	Nakagawa ng higit sa inaasahan (3)	Nakagawa ng maayos (2)	Nakagawa ng may kaunting pagkukulang (1)
1. Nakapaglimbag ako ng mga disenyo gamit ang mga bagay sa aking paligid			
2. Nakagawa ako ng malinis at maayos ng likhang sining			
3. Nakatapos ako ng Gawain sa inaasahang oras			
4. Naging malikhain ako sa pagsasagawa ng disenyo			
5. Naipakita ko ang malikhaing disenyo sa aking likhang sining			

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumawa ng bookmark gamit ang disenyong cardboard painting.

Mga Kagamitan: Cardboard, lapis, gunting, ribbon o yarn at watercolor o anumang pangkulay na mayroon sa bahay

Mga Hakbang sa Paggawa:

1. Maghanda ng dalawang 4x8 pulgada ng cardboard para gawing bookmark.
2. Magsaliksik ng mga makasaysayang lugar na naitatagang Heritage Site sa inyong lugar.
3. Gumamit ng protective gear upang hindi malanghap ang pintura.
Hindi na kailangan ng mask kung watercolor o poster color ang gagamitin.
4. Ipinta ang napiling Heritage Site sa isang cardboard. Siguraduhing may harmony ang kumbinasyon ng mga kulay na gagamitin.
5. Pagkatapos magpinta ilapat ito sa isa pang cardboard at patuyuin ito.
6. Butasan ang gawing itaas ang cardboard at lagyan ng ribbon o yarn.
7. Iligpit ang mga kalat at itago ang mga gamit pagkatapos ng gawain.
8. Suriin ang inyong likhang-sining at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik.

RUBRIK SA PAGGAWA NG BOOKMARK GAMIT ANG CARDBOARD PAINTING

Mga Sukatan	Nakasunod sa pamantayan nang higit sa inaasahan (5)	Nakasunod sa pamantayan subalit may ilang pagkukulang (3)	Hindi nakasunod sa pamantayan (2)
1.Nakilala ang iba' ibang likas at makasaysayang pook na itinatalagang heritage site sa inyong lugar			
2.Nakapagpipinta ng mga iba'tibang likas at makasaysayang pook na itinatalagang heritage site.			
3.Nakasunod nang tama sa mga hakbang sa paggawa ng likhang-sining			
4.Nakakikitaan ng harmony ang likha ng sining sa tamang pagkakaayos ng mga kulay, linya, at hugis.			

Susi sa Pagwawasto

Subukin	Baliknan	Tuklasin	Gawain 1	Gawain 2
1. A 2. B 3. B 4. A 5. C	1. B 2. A 3. C 4. E 5. D	Depende sa tugon ng mag-aaral	1. a. soft wood b. linoleum c. dahoon d. tapakan ng sapatos	2. 3, 4, 1, 2, 5, 6 Dependesa output ng mag-aaral

Gawain 3	Tayahin
1. 2. 3. 4. 5. 	SumanggunisaRubriks 1. Part I Depende sa tugon ng mag-aaral

Sanggunian

Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group Incorporated. 2016, 2016, p 137 – 139

Valdecantos, Emelita. *Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Guevarra St., Sta. Cruz Manila: Saint Mary's Publishing Corp., 1999, p 128 – 129

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

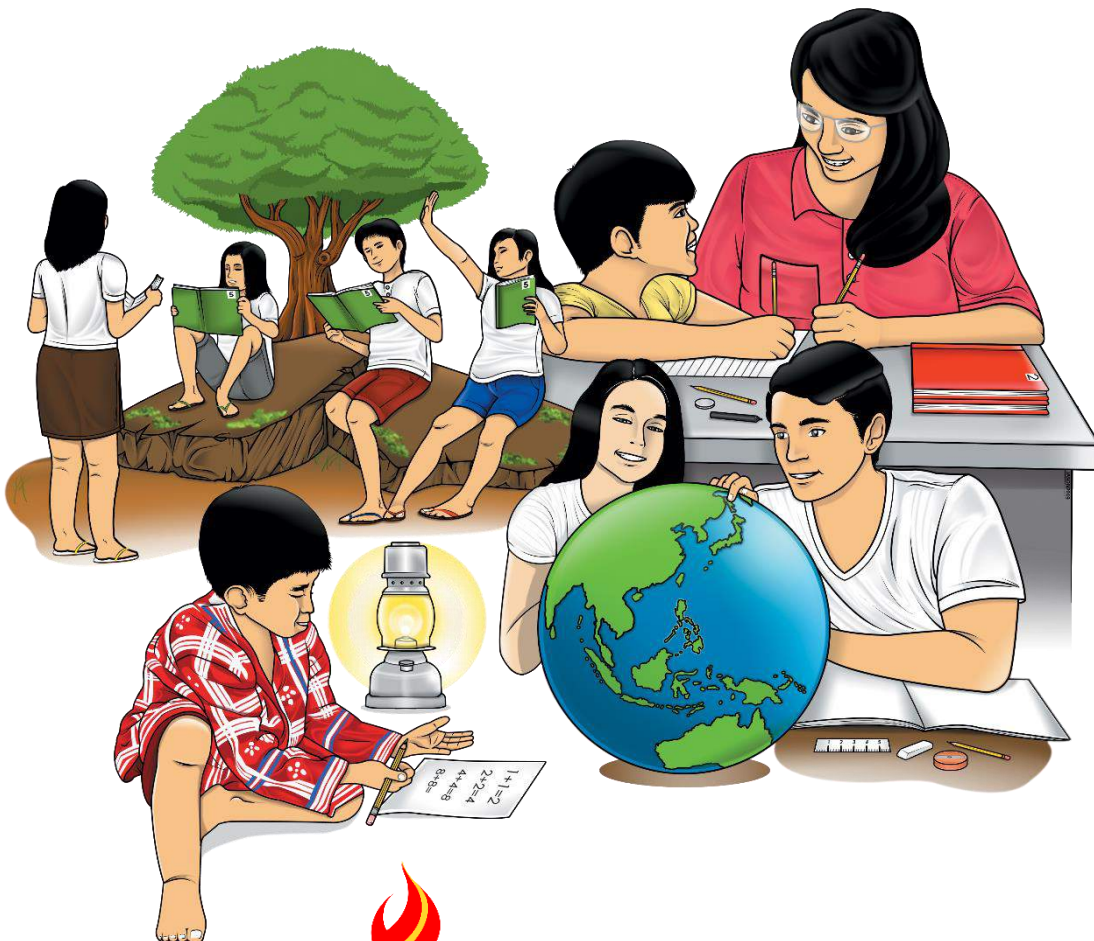
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 2: Gamit/Layon ng Nilimbag na Likhang-Sining

Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 2: Gamit/Layon ng nilimbag na Likhang-Sining
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Jocelyn V. Serot

Editors: Vergita M. Ibañez, Eden Lynne V. Lopez

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Charo C. Sombilon

Tagaguhit: Jo-ann Cerna-Rapada

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Jogene Alilly C. San Juan

Tagapamahala: Ma. Gemma M. Ledesma

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei B. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 2: Gamit/Layon ng Nilimbag na Likhang-Sining

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Marami tayong mga sikat na pintor at iskultor na tanyag hindi lamang sa ating bansa gayundin sa iba't ibang bahagi ng mundo. Ang mga ito ay ilan lamang sa nagbigay karangalan sa ating bansa na tunay na di dapat kalimutan dahil sila ang nagpakita kung gaano kaganda ang ating bansang sinilangan.

Ang kanilang mga likhang-sining ay inilagak sa isang *museum* upang maingatan. Ang mga likhang-sining ay nagpapaganda sa tahanan o sa isang lugar. May mga taong bumibili ng mga mamahaling likhang-sining dahil naniniwala sila na narerelaks ang kanilang isipan kung sila ay nakatingin o nakatitig sa mga likhang-sining.

Ang paglilimbag ay nagsimula sa **paggawa at paglathala ng mga libro** na naging instrumento sa pananakop noong panahon ng mga Espanyol. Ang paglilimbag ay ginagawa pa rin hanggang ngayon ngunit gamit ang mga makabagong teknolohiya na mas makakapagpabilis ng maramihang paggawa.

Sa kontemporaryong panahon, madalas makikita ang paglilimbag sa paggawa ng disenyo ng mga damit (*screen printing*), *printed media* (*magazines, newspapers, etc*), *graphic novels* (*manga/comics*), *advertisements*, at iba pang uri ng *IEC* (*Information, Education, Communication*) materials.

Sa pamamagitan ng paglilimbag ng likhang sining, napapalago nito ang ekonomiya ng bansa dahil sa mga produktong nagagawa nito. Maraming mga tao lalo na sa mga turista ang tatangkilik sa mga gawaing sining. Naipapahayag din ng inilimbag na likhang-sining ang damdamin at ang iba't-ibang yaman ng kultura ng Pilipinas.

Sa modyul na ito, tatalakayin natin ang mga gamit/layon ng nilimbag na mga likhang-sining (A5EL-IIIc) at inaasahang makamit ang mga sumusunod:

- a. Natatalakay ang mga gamit/layon ng nilimbag na likhang-sining.
- b. Nakalilimbag ng isang likhang-sining gamit ang iba't ibang linya at tekstura.
- c. Naipagmamalaki ang mga gamit ng likhang-sining sa ekonomiya at kultura ng bansa.

Subukin

A. Panuto: Basahin ang pangungusap. Lagyan ng tsek (✓) kung ito ay nagpapahayag ng gamit ng paglilimbag sa likhang-sining at (x) kung hindi.

- _____ 1. Pagpreserba ng kulturang Pilipino.
- _____ 2. Pagbibigay karangalan sa bansa.
- _____ 3. Ang likhang-sining ay nagdudulot ng karagdagang gastos.
- _____ 4. Ang likhang-sining ay maaaring pangdekorasyon sa bahay o sa ibang gusali.
- _____ 5. Nagsisilbing libangan ang paggawa ng sining.
- _____ 6. Nakatulong sa pagkakaroon ng kita ng pamilya at ng bansa.
- _____ 7. Nagdudulot ng pagpapasikat ng mga pintor.
- _____ 8. Ang likhang-sining ay nagpapadagdag ng ganda sa bahay o ng isang lugar.
- _____ 9. Sa bansang Tsina, ginagamit ang paglilimbag bilang pamamaraan sa pagtala ng kasaysayan ng kanilang bansa.
- _____ 10. Ginagamit ang likhang-sining sa pagpapahayag ng emosyon o damdamin ng isang artista o taong mahilig nito.

B. Sa mga nalagyan ng (✓), pumili ng isa at talakayin kung bakit ito ay posibleng gamit ng nilimbag na likhang-sining. (5 puntos)

.

Aralin 2

Gamit/Layon ng Nilimbag na Likhang-Sining

Ang paglilimbag ng likhang-sining ay maaring gamitin sa pagbabahagi ng imahe, disenyo ng mga kagamitan (halimbawa sa *brand* ng negosyo), paggawa ng ilustrasyon sa parehas na mga libro at iba pa. Ang pangunahing layunin nito ay para mapabilis ang paglikha na maaring magamit sa negosyo o pagbabahagi ng importanteng impormasyon tulad ng mga nasa dyaryo at magasin at iba pa.

Balikan

Tukuyin kung anong linya at tekstura ang ipinapakita sa sumusunod. Piliin ang sagot sa loob ng kahon. Isulat ang tamang sagot sa patlang sa ibaba ng larawan.

ribbed

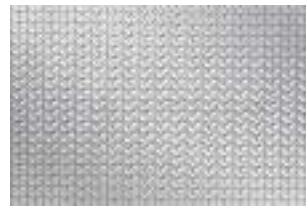
woven

carved

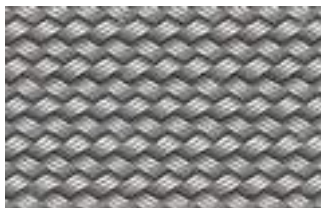
fluted

<https://www.dreamstime.com/photos-images-ribbed-paper-texture.html>

<https://www.dreamstime.com/stock-images-fluted-texture-image19067694>

https://www.123rf.com/photo_14127570_metal-woven-texture.html

<https://www.dreamstime.com/stock-images-carved-wooden-pattern-ornament-texture-image35266834>

Ano-ano ang ginagamit na makabagong pamamaraan ng paglilimbag?

Tuklasin

Panuto: Pagmasdang mabuti ang mga larawan at sagutin ang mga katanungan sa ibaba. Isulat sa patlang ang tamang sagot.

Nature print artwork by Cathy Taylor (Photos by Larry Stein)

<https://www.clothpaperscissors.com/blog/nature-prints-an-beginners-guide/>

<https://www.husder.com/silk-screen-printing-easy-monoprinting-tutorial/>

Mga tanong:

1. Ano-ano ang nakikita mo sa larawan?

---

2. Sa ipinakitang larawan sa itaas, ano ang maaaring gamit ng mga inilimbag na sining? Talakayin ang mga ito.

Suriin

Ang mga inilimbag na likhang-sining o *printed artwork* ay ilan sa mga produktong kayang gawin ng mga Pilipino. Ang mga disenyong inilimbag ay ginagamitan ng iba't ibang linya at tekstura upang mas mapaganda pa ito.

Sa bansang Tsina, ginagamit nila ang paglilimbag bilang pamamaraan ng pagtala ng kasaysayan ng kanilang bansa. Ginagamit din nila itong paraan ng pagkukuwento gamit ang mga larawan.

Sa bansang Hapon, ang paglilimbag ay pinalawak bilang isang sining. Ang kanilang inilimbag na larawan ay nagpapakita ng pang-araw-araw na gawain at larawan ng buhay.

Ito ay nagsisilbing libangan ng mga taong mahilig nito. Ang mga inilimbag na bagay ay maaaring ibenta upang makatulong sa kita ng pamilya at bansa. Nagpapadagdag din ito ng ganda sa bahay o sa isang lugar.

Ito ay puwede rin ipamigay bilang regalo o *token* sa mga kaibigan o di kaya'y mga panauhing pandangal sa isang programa. Ang mga likhang-sining ng mga mag-aaral ay puwede ring ikabit sa dingding sa paaralan tuwing *National Arts Month* o sa anomang *culminating activities*.

Pagyamanin

Gawain 1

Panuto: Pumili ng isang larawan sa ibaba. Talakayin ang gamit/layon ng nilimbag na likhang-sining ng napili mo. Isulat sa kahon ang iyong sagot.

A

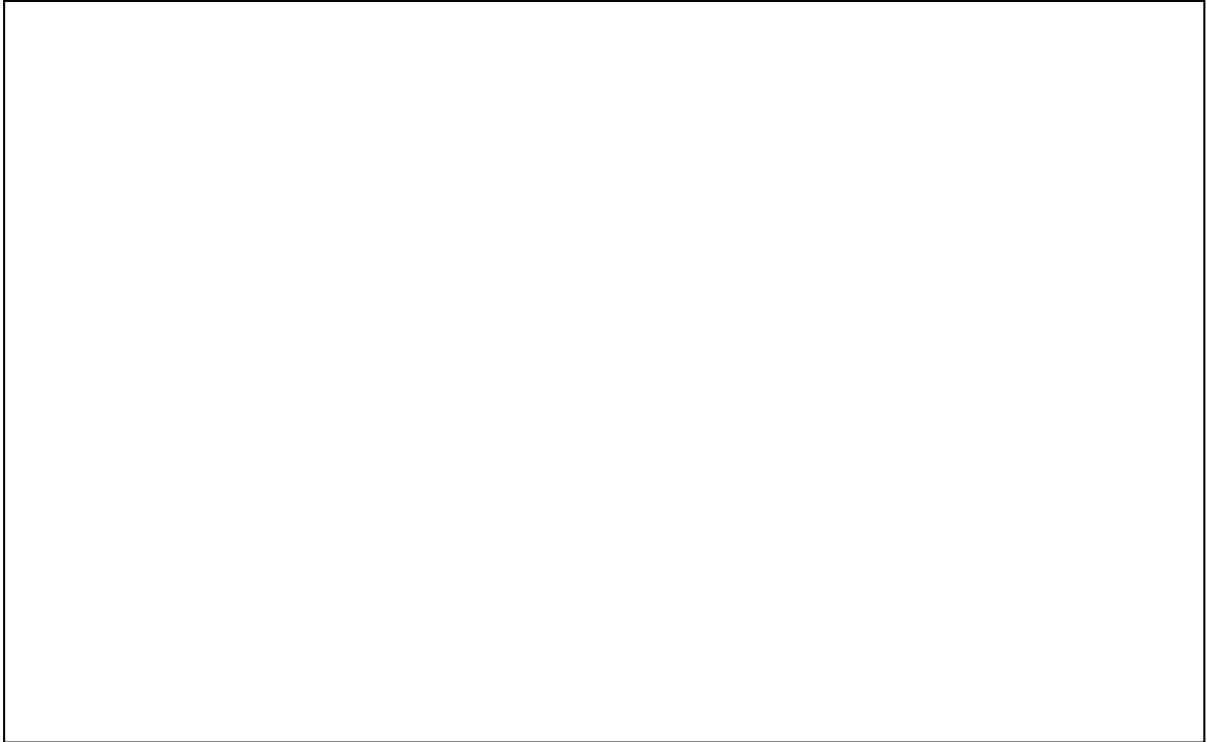

B

C

Napiling Larawan _____

Gawain 2

Panuto: Gumawa ng placemat gamit ang disenyong etniko sa paraang *crayon resist/transfer technique*. Sundin ang mga sumusunod na hakbang sa paggawa nito.

Mga Kagamitan:

lapis, gagamiting pangkulay o krayola, cartolina o recycled cardboard, watercolor, paint brush, ruler, marker

Mga Hakbang sa Paggawa

1. Ihanda ang mga kagamitan.
2. Pumili ng disenyo na makikita sa mga kagamitan, kasuotan at palamuti ng mga pangkat-etniko.
3. Iguhit ang mga napiling disenyong etniko patterns sa recycled paper.
4. Ilipat ito sa kartolina o cardboard.
5. Kulayan ang iyong iginuhit. Siguraduhing madiin ang paggamit ng krayola sa papel upang hindi matakpan ng watercolor.
6. Ihanda naman ang watercolor para sa gagawing pamamaraang crayon resist.
7. Pahiran ng watercolor ang kinulayan ng krayola. Gamitin ang madilim na kulay para lumitaw ang kagandahan ng disenyong iginuhit at kinulayan ng krayola.
8. Patuyuin ito.

Isaisip

Panuto: Suriin ang inyong ginawang awtput at sagutin ang mga katanungan.

1. Paano mo mailalarawan ang disenyong etniko mula sa inyong ginawa?

---

2. Paano mo maipagmamalaki ang kultura ng Pilipinas?

Isagawa

Panuto: Talakayin sa pamamagitan ng paggawa ng sanaysay tungkol sa mga posibleng gamit ng mga inilimbag na likhang-sining. Isulat ang sanaysay sa loob ng kahon. Sumangguni sa rubrik sa pahina 9 para sa kaukulang puntos.

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Tayahin

Panuto: Talakayin ang mga posibleng gamit ng nilimbag na likhang-sining batay sa mga larawan na nasa ibaba. Isulat ang sagot sa patlang. May tatlong puntos bawat larawan.

Rubrik sa Isagawa: Pagsusuri ng Sanaysay

Pamantayan	5	3	1	Marka
Kalinisan at Kahalagahan	Ang kalinisan ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay gayundin ang nilalaman ay makabuluhan	Ang nilalaman ng sanaysay ay makabuluhan at malinis	Walang kabuluhan at kalinisang nakikita sa sanaysay	
Istilo	Ang ginamit na istilo ay malinaw, masining at nababasa	Ang istilo sa pagsulat ay malinaw at nababasa	Walang kalinawan at pagkamalikhain	
Tema	Ang kabuuan ng sanaysay ay may kaisahan at kaugnayan sa tema (posibleng gamit ng inilimbag na likhang-sining)	Karamihan sa nilalaman ay kaugnay sa tema	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema ang nilalaman	

Rubrik sa Pagyamanin: Gawain 2:

Bigyan ng kaukulang puntos ang iyong naging pagganap gamit ang rubrik sa ibaba.

Pamantayan	Napakahusay (5)	Mahusay (3)	Di-gaanong mahusay (1)
1. Naiguguhit at nakukulayan ko ng maayos ang naiwang bakas sa <i>new print making technique</i>	Naiguhit at nakulayan ko	Naiguhit ko ngunit di nakulayan	Hindi ko naiguhit
2. Naipakita ko ang kagandahan ng aking iniwang bakas sa malinis na papel	Naipakita ko nang tamang pamamaraan ng pagpipinta sa pamamagitan ng malinis na bakas sa papel	Hindi ko maayos na naipakita ang tamang paraan ng pagpipinta at pag-iwan ng bakas sa papel	Hindi ko naipakita ang pagbabakas sa papel
3. Nalalaman ko ang iba pang pamamaraan ng new print making technique	Nalaman ko ang maayos na pamamaraan sa pagbabakas	Hindi ko gaanong nalalaman ang pamamaraan sa pagbabakas	Hindi ko nalaman ang bagong pamamaraan ng pagbabakas
4. Naipagmamalaki ko ang kulturang Pilipino sa pamamagitan ng paglilimbag ng likhang-sining	Naipakita at naipagmamalaki ko ang kulturang Pilipino sa aking likhang-sining	Hindi ko gaanong naipakita at naipagmalaki ang kulturang Pilipino sa aking likhang-sining	Hindi ko naipakita at naipagmalaki ang kulturang Pilipino sa aking likhang-sining

Karagdagang Gawain

Paglilimbag ng mga likhang-sining na maaaring ibenta o idisplay.

Panuto: Gumuhit ng disenyonang kahawig ng ginawang guhit sa Pagyamanin Gawain
2. Sundin ang pamamaraan sa paggawa ng proyekto.

Kagamitan:

lapis, cutter, papel, lumang diyaryo, tsinelas o goma na ukitan ng disenyo, water container, watercolor at brush

Pamamaraan:

1. Iguhit ang disenyo sa tsinelas o goma na ukitan ng disenyo sa pamamagitan ng lapis.
2. Maglagay ng lumang diyaryo sa ilalim ng papel bilang sapin sa mesang paggagawaan.
3. Ukitin ang ginawang linya o disenyo sa tsinelas gamit ang cutter. (Mag-ingat sa paggamit ng cutter o kaya'y magpatulong sa mga nakakatanda)
4. Pintahan ng kulay ang inukit na rubber gamit ang isinawsaw na brush sa watercolor at idiin ito sa disenyonang ginawa.
5. Patuyuin ito.
6. Linisin ang mesa pagkatapos ng gawain.

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <p>A.</p> <p>1. ✓ 2. ✓ 3. x 4. ✓ 5. ✓ 6. ✓ 7. x 8. ✓ 9. ✓ 10. ✓</p> <p>B. Dependende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Balikan</p> <p>ribbed carved</p> <p>fluted woven</p>	<p>Tuklasin</p> <p>Dependende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Pagpamalin</p> <p>Gawain 1</p> <p>Dependende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Gawain 2</p> <p>Sumangguni sa Rubrik</p>	<p>Gawain 3</p> <p>Dependende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Isagawa</p> <p>Sumangguni sa Rubrik</p> <p>Tayahin</p> <p>Dependende sa tugon ng mag-aaral</p>
---	---	--

Sanggunian

P. Copiaco, H. P., & Jacinto, E. S. (2016). *Halinang Umawit at Gumuhit 5*. Vibal Group, Inc.

Zephyris. (2013, August 11). *Preparing a Woodcut Design*. Wikimedia Commons.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preparing_a_Woodcut_Design.jpg

Fischer, M. (n.d.). *Screen Printing*. Flickr.
<https://www.flickr.com/photos/fischerfotos/16125521732>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

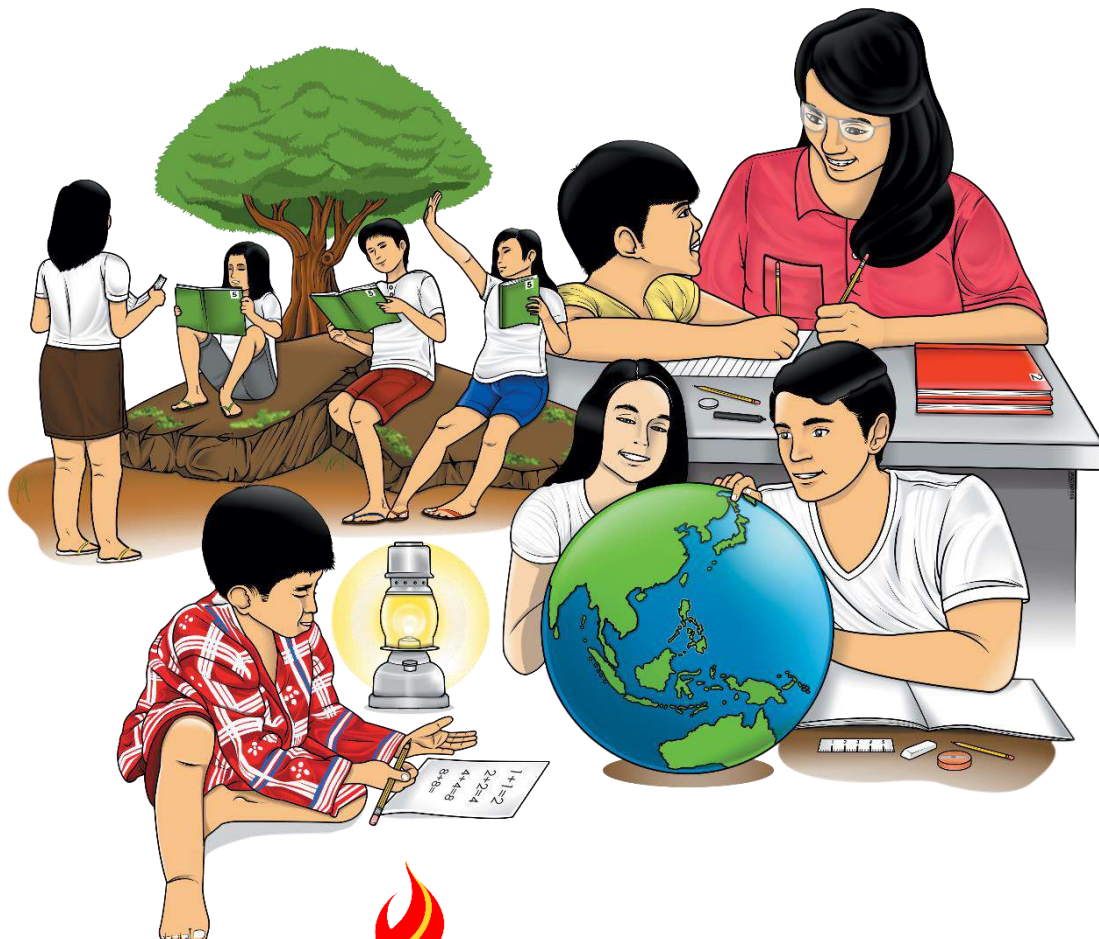
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 3: Likhang Paglilimbag Gamit ang Linoleum, Rubber, o Woodcut Print

Arts – Ikalimang Baitang**Alternative Delivery Mode****Ikatlong Markahan – Modyul 3: Likhang Paglilimbag Gamit Ang Linoleum, Rubber, o Woodcut Print****Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa aklat na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Deberlyn H. Omalay	
Editors:	Ana Lou R. Montilla, Eden Lynne V. Lopez	
Tagasuri:	Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Frolomea Narra T. Taniza	
Tagaguhit:	Roel Cala	
Tagalapat:	Eden Lynne V. Lopez, Edsel D. Doctama	
Tagapamahala:	Ma. Gemma M. Ledesma	Raul D. Agban
	Arnulfo M. Balane	Lorelei B. Masias
	Rosemarie M. Guino	David E. Hermano, Jr
	Joy B. Bihag	Shirley L. Godoy
	Ryan R. Tiu	Eva D. Divino
	Nova P. Jorge	Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 3: Likhang Paglilimbag Gamit ang Linoleum, Rubber, o Woodcut Print

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang pagpapakita ng kakayahang gumawa ng isang likhang sining ay nagpapakita kung gaano kahusay ang mga Pilipino kalakip nito ay ang tamang paggamit ng mga kagamitan upang maiwasan ang mga sakuna.

Kilala si Tomas Pinpin bilang “Prinsipe ng mga Pilipinong Manlilimbag” dahil sa naiambag nito sa pag-iimprenta ng aklat sa Pilipinas.

Mula sa ideya ni Padre Fransisco Blancas de San Jose, O.P. at sa tulong ni Juan de Vera, nabuo ang kauna-unahang *typography machine* o makinaryang pang-imprenta dito sa Pilipinas. At noong 1610, dinala sa Bataan ang makinarya at doon inilimbag ang aklat na “Arte y Reglas de Lengua Tagala”, ang kauna-unahang aklat na nailimbag ni Tomas Pinpin tungkol sa wikang tagalog. Noong 1612 naman ay inilimbag niya ang “Vocabulario de Lengua Tagala” ni Padre San Buenaventura.

Sa modyul na ito, maipapakita natin ang kakayahan sa paglilimbag gamit ang *linoleum*, *rubber* or *woodcut print* na may tamang paggamit ng mga kagamitang pang-ukit (A5PL-IIId) at inaasahang makamit ang mga sumusunod:

1. Nakikilala ang ibat-ibang kagamitan sa relief printing.
2. Naipapakita ang kakayahan sa paglilimbag gamit ang *linoleum*, *rubber* or *woodcut print* na may tamang paggamit ng mga kagamitang pang-ukit.
3. Napapahalagahan ang kakayahan sa paglilimbag.

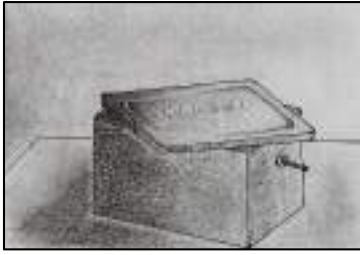

Subukin

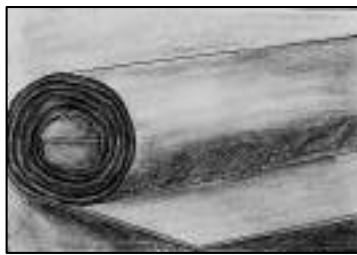
Panuto: Piliin sa loob ng kahon ang pangalan ng bawat larawan na nasa ibaba. Isulat ang iyong sagot sa patlang.

<i>linoleum</i>	<i>acrylic paint</i>	<i>curved gouge</i>	<i>chisel</i>
<i>Styrofoam</i>	<i>v-tool</i>	<i>knife</i>	<i>woodcut</i>
<i>brayer</i>			

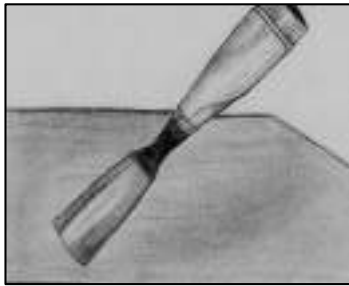
1. _____

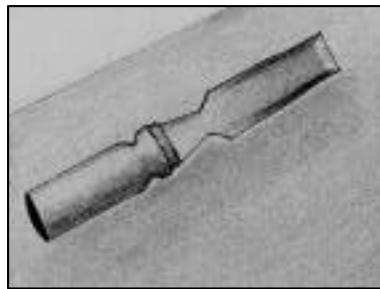
2. _____

3. _____

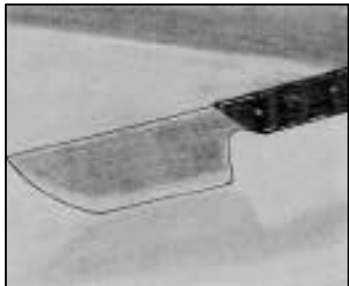
4. _____

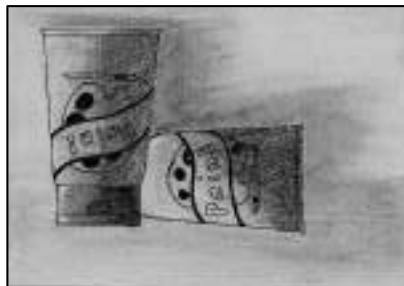
5. _____

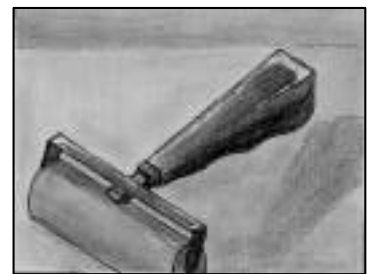
6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

Aralin

1

Arts: Likhang Paglilimbag Gamit Ang Linoleum, Rubber, o Woodcut Print

Ang paglilimbag ay isang uri ng gawaing sining na ginagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng bakas o marka sa mga bagay sa papel o tela.

Balikan

Isulat sa patlang ang TAMA kung ang pangungusap ay nagsasaad ng katotohanan at MALI kung hindi.

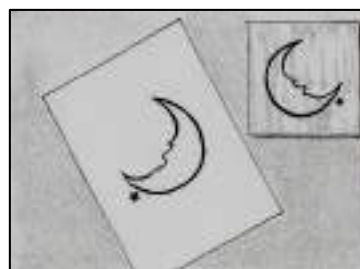
- _____ 1. Ang paglilimbag ay isa sa mga gawaing pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng isang kinulayang bagay.
- _____ 2. Ang mga patapong bagay ay maaaring gamitin sa paglilimbag.
- _____ 3. Lahat ng uri ng paglilimbag ay ginagawang paulit-ulit.
- _____ 4. Maaari kang maglimbag gamit ang dahon o mga natural na bagay sa paligid na pwedeng mag-iwan ng bakas.
- _____ 5. Ang mga ito ay kagamitang sa paglilimbag ay kinakailangan bibilhin lahat o paglalaanan pa ng maraming pera.

Tuklasin

Kaya mo ba ito?

Panuto: Pagmasdang mabuti ang mga larawan sa ibaba. Sundin ang mga hakbang sa paggawa at sagutin ang mga tanong na nasa rubriks.

Mga Hakbang sa Paggawa:

1. Maghanda ng isang patapon o gamit na styrofoam, *poster paint* o *watercolor*, isang *bondpaper*, lapis, at *cutter* o kutsilyo.
2. Gumuhit ng isang *half-moon* at isang maliit na hugis bituin sa styrofoam.
3. Gamit ang *cutter* o kutsilyo, tabasin ang mga ito. Tandaan, kailangan magingat sa paggamit ng *cutter* o kutsilyo. Mas mabuti kung magpatulong sa mga nakatatanda para maiwasan ang masugatan.
4. Kulayan ng itim ang buong *bondpaper* gamit ang *watercolor* o *poster paint* at patuyuin.
5. Lagyan ng *watercolor* o *poster paint* na kulay puti ang natabas na *half-moon* at pagkapos ay idiin ito sa isang *bondpaper* sa kanang itaas na bahagi.
6. Kulayan naman ng dilaw ang bituin at idiin ito sa *bondpaper*. Ulitin ng pitong beses ang paglagay ng kulay sa hugis bituin at idiin sa mga espasyo sa *bondpaper* upang mailipat ang disenyo.

Rubriks para sa Tuklasin: Kakayahan sa Paglilimbag

Lagyan ng tsek ang kaukulang sagot mo sa bawat katanungan ayon sa iyong ipinakitang kakayahan sa paggawa ng sining.

Kasanayan	Oo	Di-gaano	Hindi
1. Natularan mo ba ang imahe ng buwan at bituin sa pamamagitan ng paglilimbag?			
2. Nasunod mo ba ang lahat ng mga hakbang sa paggawa ng likhang sining?			
3. Nakagawa ka ba ng malinis at maayos na likhang sining?			
4. Naipakita mo ba ang kagandahan ng iniwang bakas sa malinis na <i>bondpaper</i> ?			

Suriin

Ang paglilimbag ay isang uri ng gawaing sining na ginagawa sa pamamagitan ng pag-iiwan ng bakas o marka sa mga bagay sa papel o tela. Sa pamamagitan ng paglilimbag ay maipahahayag mo ang iyong kaisipan at damdamin at maipakikita mo rin ang iyong pagkamalikhain.

Maliban sa mga nabanggit ano pa ang maitutulong ng paglilimbag sa likhang-sining? Mas mabuti kung maging partikular sa benepisyo nito tulad ng pagpapalawak ng pagkakataon na maibahagi sa mga tao ang maramihang salin ng isang likhang sining. Kahit ang simpleng “stamps” na ginagamit ng karamihan pang disenyo ay isang uri ng paglilimbag.

Sa kontemporaryong panahon, madalas makikita ang paglilimbag sa paggawa ng disenyo ng mga damit (*screen printing*), *printed media* (*magazines, newspapers, etc*), *graphic novels* (*manga/comics*), *advertisements*, at iba pang uri ng *IEC* (*Information, Education, Communication*) materials.

Mayroong iba’t-ibang proseso ang ginagamit sa tradisyunal na paglilimbag. Isa sa mga ito ay tinatawag na “relief printing”. Ang relief printing ay isang paraan ng paglilimbag na kung saan inuukitan ng disenyo ang linoleum, rubber o malambot na kahoy, o iba pang materyal na pwedeng maukitan gaya ng styrofoam. Nilalagayan ng tinta ang nagawang disenyo upang mailipat ito sa papel sa pamamagitan ng pagpatong at pagdiin.

Mga Kagamitan sa Relief Printing

Woodcut

Ito ang pinakalumang anyo ng paglilimbag na ang isang disenyo ay inuukit sa kahoy. Ito ay nilalagyan ng tinta upang maisalin sa ibang materyal ang disenyo kagaya ng papel o tela. Ang woodcut ay nalinang noong ika-5 siglo sa China at kalaunan ay umabot ang likhang sining na ito sa Japan.

Mas mainam na piliin ang malambot na kahoy upang madaling maukitan ng disenyo. Kung ang kahoy na nagamit ay magaspang, kailangan itong gamitan ng papel de liha bago maukitan upang maging makinis at maayos kapag lalagyan na ng tinta.

Linoleum

Ang linoleum ay mas madaling maukitan kaysa sa kahoy dahil ito ay patag, malambot at hindi na kailangan pakinisin. Wala itong himaymay di gaya ng kahoy. Ito ay naimbento bilang takip ng sahig (floor covering) noong ika-19 na siglo.

Carving Tools

May dalawang pangunahing kagamitan para iukit sa woodcut, ito ay ang *curved gouge* at *v-tool*. Ang gouge ay nakakaukit ng malawak at may palikong hugis. Ang v-tool naman ay para sa maninipis na pagukit at may matalim na unahan. Ang iba pang pwedeng gamiting pang-ukit ay ang chisel at kutsilyo.

Ink

Karaniwang ginagamit na *ink* ay ang mga oil-based at yung mga water soluble ink na para talaga sa relief printing depende ang gamit nito sa material na paglilipatan ng disenyo. Para sa simpleng likhang paglilimbag, maaaring gamitin ang acrylic paint o poster paint.

Brayer

Ito ay kahawig lang ng isang paint roller. Mayroon itong apat na uri, hard rubber, soft rubber, acrylic rubber, at sponge brayer. Ginagamit ang brayer upang mas mapadali ang pagpahid ng ink sa linoleum, rubber o woodcut.

Iba pang kagamitan

Maaring gumamit ng Styrofoam plate bilang alternatibo kung walang makitang linoleum o malambot na kahoy.

Pagyamanin

Gawain 1

Panuto: Kilalanin ang iba't-ibang kagamitan sa relief printing sa pamamagitan ng pabilog sa titik ng tamang sagot.

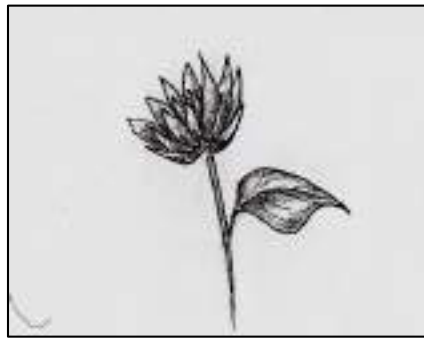
1. Ito ay isang paraan ng paglilimbag na kung saan inuukitan ng disenyo ang linoleum, rubber o malambot na kahoy, o iba pang materyal na pwedeng maukitan gaya ng sponge, at syrofoam.
  - a. intaglio
  - b. relief
  - c. stencil
2. Ito ay isa sa pangunahing kagamitan sa pag-ukit na nakakaukit ng malawak at may palikong hugis.
  - a. v-tool
  - b. chisel
  - c. curved gouge
3. Ang kagamitang ito ay para naman sa maninipis na pag-ukit at may matalim na unahan.
  - a. v-tool
  - b. curved gouge
  - c. chisel
4. Ang likhang sining na ito ay ang pinakalumang anyo ng paglilimbag galing sa China.
  - a. linocut
  - b. woodcut
  - c. rubber

5. Ang kagamitang ito ay walang himaymay di gaya ng kahoy. Ito ay naimbento bilang takip ng sahig (floor covering) noong ika-19 na siglo.
- a. linoleum   b. woodcut   c. rubber

Gawain 2

Panuto: Ipakita ang kakayahan sa paglilimbag sa pamamagitan ng pagsunod ng mga sumusunod na hakbang.

1. Ihanda ang mga sumusunod na kagamitan.
  - Malambot at patag na kahoy na pwedeng maukitan
  - Mga pang-ukit (pwedeng *cutter* o kutsilyo)
  - *Poster paint/ Acrylic paint* (berde)
  - Dalawang *short bondpaper*
2. Sa isang short bondpaper, gamit ang lapis, iguhit ang larawan na nasa ibaba. Pagkatapos ay gupitin ito at itabi muna ang nagawang disenyo.

3. Gamit ang disenyo na nagawa, gawin itong *stencil* at iguhit sa kahoy.
4. Kunin ang cutter/kutsilyo at ukitin ang nasa labas na bahagi ng guhit. Ukitin hanggang sa lumitaw ang disenyong dahon. Palaging tandaan na kailangan mag-ingat sa paggamit ng cutter o kutsilyo. Mas mabuti kung magpatulong sa mga nakatatanda para maiwasan ang masugatan.
5. Pagkatapos maukit ang disenyo, kulayan ito ng berde gamit ang poster paint/acrylic paint.
6. Ilatag ang natitirang bondpaper at doon ilipat ang disenyong inukit at kinulayan sa pamamagitan ng pagdidiin nito ng maayo at dahan-dahan.

Naibigan mo ba ang disenyong nagawa mo?

Paano mo nagawa ang likhang sining na ito?

Nasunod mo ba ang pamantayan sa maayos na paggawa?

Isaisip

Ang natutunan ko sa araling ito ay- _____

Isagawa

Panuto: Ipakita ang kakayahan sa paglilimbag sa pamamagitan ng paggamit ng linoleum o malambot na kahoy. Sumangguni sa rubriks na makikita sa pahina 9 para sa kaukulang puntos.

Mga Kagamitan sa Paggawa:

- Linoleum o malambot at patag na kahoy na pwedeng maukitan
- Lapis
- Mga pang-ukit (pwedeng cutter o kutsilyo)
- Poster paint/ Acrylic paint
- Dalawang long bondpaper

Mga Hakbang sa Paggawa:

1. Ihanda ang mga kagamitan na kakailanganin sa paggawa.
2. Gumuhit ng simpleng disenyo sa bond paper at gupitin ito. Pumili lamang ng isang tema na nasa ibaba:
  - paboritong prutas
  - simpleng simbolo ng iyong personalidad
  - bagay na may sentimental na halaga para sa iyo
3. Gamit ang disenyo na nagawa, gawin itong pattern at iguhit sa linoleum, o malambot na kahoy.
4. Gamitin ang cutter/kutsilyo ukitin ito hanggang sa lumitaw ang disenyonang nais. Mag-ingat sa paggamit ng kutsilyo/cutter upang hindi masugatan.
5. Pagkatapos maukit ang disenyo, kulayan ito sa gusto mong kulay gamit ang poster paint/acrylic paint.
6. Ilatag ang bondpaper at doon ilipat ang disenyonang inukit at kinulayan sa pamamagitan ng pagdidiin nito ng maayo at dahan-dahan. Pagkatapos ay patuyuin.

Rubriks para sa Isagawa: Kakayahan sa Paglilimbag

Lagyan ng tsek ang kaukulang puntos mo sa bawat kasanayan ayon sa iyong ipinakitang kakayahan sa paggawa ng sining.

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (10)	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (8)	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (5)
1. Nakagawa ng sariling disenyo ayon sa tema sa pamamagitan ng paglilimbag.			
2. Nasunod ang lahat ng mga hakbang sa paggawa ng likhang sining.			
3. Nakagawa ng malinis at maayos na likhang sining.			
4. Naipakita ang pagiging malikhain sa paggawa ng iyong sariling disenyo.			

Tayahin

1. Ano-ano ang mga iba't-ibang kagamitan sa relief printing?

---

2. Mahalaga ba ang magkaroon ng kakayahan sa likhang paglilimbag gamit ang linoleum, rubber o woodcut na may tamang paggamit mga kagamitang pang-ukit? Bakit?

Karagdagang Gawain

A. Panuto: Ihasa ang kakayahan sa paglilimbag sa pamamagitan ng paggawa sa mga sumusunod:

Mga Kagamitan sa Paggawa:

- Isang piraso ng linoleum
- Isang woodcut
- Lapis
- Mga pang-ukit
- Poster paint/ Acrylic paint (asul, pula, dilaw, at puti)
- Tatlong short bondpaper

Mga Hakbang sa Paggawa:

1. Ihanda ang mga kagamitan na kakailanganin sa paggawa.
2. Isulat sa isang bondpaper sa itaas na bahagi ang “Paglilimbag gamit ang linoleum” at sa isang bondpaper naman ang “Paglilimbag gamit ang woodcut” at itabi muna ito.
3. Sa isang bondpaper naman ay iguhit ang watawat ng Pilipinas na may katamtamang laki upang magkasya sa linoleum at woodcut.
4. Gamit ang ginuhit, gawin itong stencil. Iguhit ito pareho sa linoleum at sa woodcut.
5. Ukitin sa linoleum at sa woodcut hanggang sa lumitaw ang disenyo ng watawat. Mag-ingat sa paggamit ng kutsilyo/cutter upang hindi masugatan.
6. Pagkatapos ukitin ang watawat sa dalawang materyal, lagyan ito ng angkop na kulay gamit ang poster paint/acrylic paint.
7. Ilatag ang dalawang bondpaper na nasulatan kanina. Isa-isahing isalin nang maingat ang disenyong kinulayan ayon sa ginamit na materyal sa paglilimbag. Pagkatapos ay patuyuin.

Rubriks para sa Karagdagang Gawain: Paglimbag Gamit ng Linoleum at Woodcut

Lagyan ng tsek ang kaukulang puntos mo sa bawat kasanayan ayon sa iyong ipinakitang kakayahan sa paggawa ng sining.

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (10)	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (8)	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining (5)
1. Nakagawa ng sariling disenyo ayon sa tema sa pamamagitan ng paglilimbag.			
2. Nasunod ang lahat ng mga hakbang sa paggawa ng likhang-sining.			
3. Nakagawa ng malinis at maayos na likhang-sining.			
4. Naipakita ang pagiging malikhain sa paggawa ng iyong sariling disenyo.			

B. Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na katanungan.

1. Sa iyong nagawang sining, alin ang mas madaling ukitan ng disenyo, linoleum o woodcut? Bakit?

---

2. Alin sa dalawang likhang paglilimbag ang may malinis at mas detalyadong disenyo ang naipakita?

---

3. Bilang isang mag-aaral sa ikalimang baitang, paano mo gagamitin ang natutunang teknik sa paglilimbag na maaaring makatulong sa iyong personal na buhay?

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. styrofoam 2. linoleum 3. woodcut 4. curved gouge 5. chisel 6. v-tool 7. knife 8. acrylic paint 9. brayer <p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. TAMA 2. TAMA 3. TAMA 4. TAMA 5. MALI 	<p>Tuklasin</p> <p>Depende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Gawain 1</p> <ol style="list-style-type: none"> b c a b <p>Gawain 2</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p> <p>Gawain 3</p> <p>Depende sa tugon ng mag-aaral</p> <p>Isagawa</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p>	<p>Tayahin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woodcut, linoleum, v-tool, curved gouge, chisel, brayer 2. Oo mahalaga ito. Sa pamamagitan ng paglilimbag ay maipahahayag mo ang iyong kaisipan at damdamin at mapapakikita mo rin ang iyong pagkamaalikhain. <p>Karagdagang Gawain</p> <ol style="list-style-type: none"> A. Sumangguni sa Rubriks B. *Depende sa tugon ng mga mag-aaral
---	--	--

Sanggunian

Hazel P. Copiaco and Emilio S. Jacinto Jr., Halinang Umawit at Gumuhit 5: (Vibal Group, Inc. 2016) pahina 136-139

Emelita C. Valdecantos, Umawit at Gumuhit 5: (Saint Mary's Publishing Corporation 1999) pahina 129

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 4: *Variations* ng Paglilimbag Gamit ang Iba't Ibang kulay

Music – Ikalimang Baitang

Alternative Delivery Mode

Ikatlong Markahan – Modyul 4: Variations ng Paglilimbag Gamit ang Iba't Ibang Kulay Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) naginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Gresun S. Mascariola, Rizalene A. Montuya

Editors: Eden Lynne V. Lopez, Vergita M. Ibañez

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Charo C. Sombilon

Tagaguhit: Eric T. Hingabay, Caryl Vim S. Cerna, Rizalene Montuya

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Jogene Alilly C. San Juan

Tagapamahala: Ramir B. Uytico

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei B. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbagsa Pilipinas ng _____

Department of Education – Schools Division of Baybay City – Region VIII

Office Address: Diversion Road, Barangay Gaas, Baybay City, Leyte

Telefax: 335 – 2093 / 563 – 8100

E-mail Address: baybay.city@deped.gov.ph

Arts

**Ikatlong Markahan – Modyul 4:
Variations ng Paglilimbag Gamit
ang Iba't Ibang Kulay**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang sining ng paglilimbag ay nagsimula sa bansang Tsina daang taon na ang nakalipas. Ginamit nila ang Paglilimbag bilang pamamaraan ng pagtala ng kasaysayan ng kanilang bansa. Ginamit din nila itong paraan ng pagkukuwento gamit ang larawan. Ang paglilimbag din ay pamamaraan ng paglipat ng larawang iginuhit at inukit na maaring ginawa mula sa kahoy, goma, metal at iba pa.

Lubos na kinagigiliwan ang likhang-sining lalo na at angkop ang kulay na siyang nagbibigay buhay at katingkaran sa isang obra. Ang paglilimbag ay isa sa mga pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng isang bakas ng isang kinulayang bagay. Ang paglilimbag na ito ay maaring isagawa gamit ang mga bagay na matatagpuan natin sa ating paligid at lapatan na kulay alinsunod sa nais nating disenyo.

Sa modyul na ito, tayo ay makalikha ng variations gamit ang iba't ibang kulay (A5PR-IIIe) at inaasahang makamit ang mga sumusunod:

- Nasunod-sunod ang paraan sa paglikha ng iba'ti bang variations ng paglilimbag gamit ang iba't ibang teorya sa pagkulay.
- Nakalilikha ng iba't ibang variations ng paglilimbag gamit ang iba't ibang kulay
- Napapahalagan ang wastong kaalaman sa paglilimbag.

Subukin

Pagsunod-sunurin ang mga paraan sa paglikha ng disenyo, 1 ang pinakauna at 10 ang pinakahuli na paraan. Isulat sa patlang ang iyong sagot.

_____

_____

_____

_____

_____

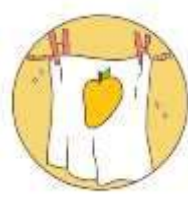
_____

_____

_____

_____

Aralin

1

Variations ng Paglilibag Gamit ang Iba't Ibang Kulay

Ang paglilimbag ay isa sa mga pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng isang bakas ng isang kinulayang bagay.

Balikan

Panuto: Lagyan ng Tsek (✓) ang patlang kung ang tinutukoy na bagay ay gamit sa paglilimbag at Ekis (X) naman kung hindi.

- _____ 1. Dahon
- _____ 2. Lapis
- _____ 3. Papel
- _____ 4. Pangkulay
- _____ 5. Posporo

Tuklasin

Panuto: Pagmasdan ang larawan at sagutin ang mga tanong sa ibaba. Isulat ang sagot sa patlang.

Ano ang masasabi mo sa larawan?

Sa tingin mo, kaya mo bang lumikha ng ganito? Paano?

Iyan ang ating gagawin sa modyul na ito! Handa na ba kayo?

Suriin

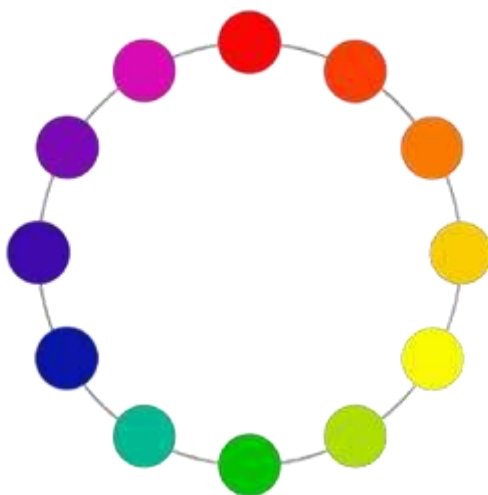
Ang paglilimbag ay isang gawaing pansining na magbibigay ng pagkakataon upang lalong malinang ang iyong pagiging malikhain at maging kapakipakinabang ang iyong kakayahan sa paggawa ng mga disenyo. Maraming bagay ang maaaring ilimbag at gamitin sa paglilimbag tulad ng bungang gulay at mga patapong bagay. Ang mga disenyong inilimbag ay ginagamitan ng iba't ibang linya, tekstura at kulay upang mas mapaganda pa ito.

Ang teorya sa pagkulay ay mahalaga sapagkat nagbibigay ito ng buhay sa bawat guhit. Ito ang nagbibigay gabay kung anu-anong kulay ang nababagay na pagsamahin sa isang larawan. Ginagawa nitong makulay at kaaya-aya ang isang guhit o larawan.

Halimbawa:

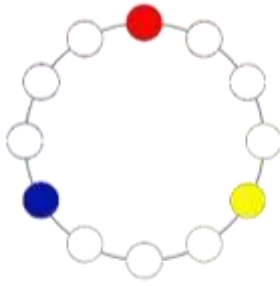
COLOR WHEEL

Ito ang color wheel chart, ginagamit ito upang matukoy ang iba't ibang teorya ng kulay.

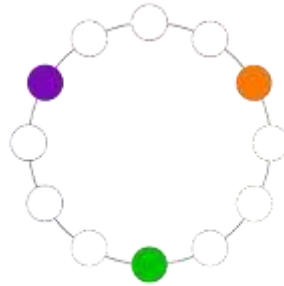
Ang mga sumusunod ang iba't ibang teorya ng kulay:

COLOR FAMILY

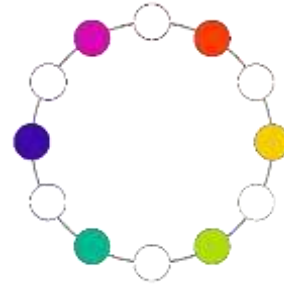
Pangunahin (Primary)

Pula (Red)
Dilaw (Yellow)
Asul (Blue)

Pangalawa (Secondary)

Berde (Green)
Kahel (Orange)
Lila (Violet)

Pangatlo (Tertiary)

Dilaw-Berde (Yellow Green)
Dilaw-Kahel (Yellow Orange)
Asul-Berde (Blue Green)
Asul-Lila (Blue Violet)
Pula-Lila (Red Violet)
Pula-Kahel (Red Orange)

COLOR PROPERTIES

Hue - ang pangalan ng isang purong kulay, tulad ng pula, asul o dilaw.

Value - gaan o kadiliman ng isang kulay. Ang value ng isang kulay ay maaaring mabago sa pamamagitan ng pagdaragdag ng itim o puti.

Intensity - ang ningning/tingkad o mapurol na kulay. Ang mga dalisay na kulay ay mga kulay na may mataas na intensity. Ang mga mapurol na kulay ay mga kulay na may mababang intensity.

COLOR ASSOCIATION

Warm Colors - Ang mga mainit na kulay ay mga kulay na nagpapaalala sa atin ng mga bagay na mainit: pula, dilaw at kahel. Ang mga kulay na ito ay mabilis nating nakikita at matukoy sa ating kapaligiran at mga likhang sining.

Cool Colors - Ang mga malamig na kulay ay nagpapaalala sa atin ng mga bagay na naiugnay sa lamig kagaya ng asul, lila at berde. Ang mga kulay na ito ay mabagal na nakakarating sa ating mga mata. Nagagawa nitong magmukhang malayo ang mga imahe sa isang gawang sining.

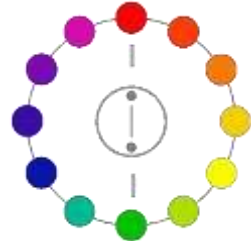

COLOR HARMONY

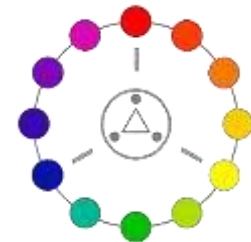
Monochromatic - naglalaman o gumagamit lamang ng isang kulay.

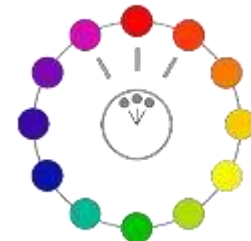
Complementary - Dalawang kulay na nasa magkabilang tapat ng color wheel. Ang kumbinasyong ito ay nagbibigay ng isang mataas na kaibahan at mataas na epekto ng kumbinasyon ng kulay, pag magkasama ang mga kulay na ito ay lilitaw na mas maliwanag.

Triad - Binubuo ng tatlong mga kulay na pantay ang puwang sa color wheel. Ang dalawang pinakapangunahing triad ay ang pangunahing pula, asul at dilaw at ang pangalawang kulay na kahel, lila at berde.

Analogous - Mga kulay na magkakatabi sa color wheel. Karaniwan silang tumutugma nang maayos at lumilikha ng matahimik at komportableng mga disenyo.

Ang mga inilimbag na likhang-sining o *printed artwork* ay ilan sa mga produktong kayang gawin ng mga Pilipino. Ang mga inilimbag na bagay na ito ay nagpapaganda sa ating mga bahay o isang lugar kung kaya't ito ay maaaring mapagkakakitaan upang makatulong sakita ng pamilya at bansa.

Ang paglilimbag ay nagagamit na epektibong paraan ng pagpapakita ng makabuluhang imahe at mensahe tungkol sa sarili, pamayanan at kapaligiran.

Narito ang mga paraan sa paglikha ng iba't ibang variations ng paglimbag gamit ang iba't ibang kulay.

1. Iguhit ang disenyo sa pamamagitan ng lapis.
2. Maglagay ng lumang diyaryo sa ilalim ng papel bilang sapin sa mesang paggagawaan.
3. Lumikha ng tekstura o linya sa mga bagay na maaaring ukitan gamit ang *cutter*. (Mag-ingat sa paggamit ng *cutter*)
4. Pumili ng mga kulay upang ipakita ang teorya sa pagkulay.
5. Pintahan ng kulay ang inukit na bagay gamit ang isinawsaw na *brush sawater color* at idiin ito sa disenyong ginawa. (puwede ka rin gumamit ng ibang *coloring materials* gaya ng krayola, *acrylic paint* o iba't ibang kulay ng tinta)
6. Patuyuin ito.
7. Linisin ang mesa pagkatapos ng gawain.
8. Ipaskil ang mga inilimbag na disenyo.

Pagyamanin

Gawain 1

Pagsunod-sunurin ang mga paraan sa paglikha ng iba't ibang variations ng paglimbag gamit ang iba't ibang kulay. Lagyan ng bilang 1-8 sa patlang ayon sa pagkasunod-sunod nito.

- _____ Maglagay ng Lumang dyaryo sa ilalim ng papel bilang sapin sa mesang paggagawaan.
- _____ Lumikha ng tekstura o linya sa mga bagay na maaaring ukitan gamit ang cutter. (Mag-ingat sa paggamit ng cutter)
- _____ Pintahan ng kulay ang inukit na bagay gamit ang isinawsaw na brush sa pintura at idiin ito sa disenyonang ginawa.
- _____ Pumili ng mga kulay upang ipakita ang napiling teorya sa pagkulay para sa dibuho.
- _____ Patuyuin ito.
- _____ Linisin ang mesa pagkatapos ng gawain.
- _____ Ipaskil ang mga inilimbag na disenyo.
- _____ Iguhit ang disenyo sa pamamagitan ng lapis.

Gawain 2

Panuto: Lumikha ng disenyo gamit ang iba't ibang kulay sa pamamagitan ng pagsunod ng mga hakbang sa paggawa.

Kagamitan: papel, lapis, gunting, diyaryo, *cardboard*, kahoy

Mga Hakbang sa Paggawa

1. Ilahad ang lahat ng mga kagamitang kailangan sa paggawa ng likhang-sining.
2. Bumuo ng isang disenyo ayon sa iyong nais.
3. Pumili ng isang teorya sa pagkulay.
Hal. color properties
4. Kulayan/printahan ang nabuong disenyo ng matitingkad na kulay. Maaaring gumamit ng kulay na salit-salit sa mga matingkad, maputla, malabnaw sa pagbuo ng disenyo.
5. Ang disenyo ay ilimbag ng salit-salit at paulit-ulit upang lumabas ang magandang likhang-sining.
6. Maging malikhain sa pagbuo ng disenyo. Ayusin ayon sa nais na kalabasan.
7. Patuyuin ang natapos na likhang-sining, lagyan ito ng pamagat at ipaskil.

Gawain 3

Mahalaga ba ang wastong kaalaman sa paglilimbag at ang paggamit ng teorya ng kulay? Bakit?

Isaisip

Punan ng mga salita ang sumusunod upang mabuo ang kaisipan. Isulat ang sagot sa nakalaang patlang.

Ang natutuhan ko sa araling ito ay _____

Isagawa

Panuto: Isagawa mo ang mga sumusunod:

1. Ihanda ang mga kagamitan sa paglilimbag gaya ng lapis, cutter, papel, Lumang diyaryo, mga bagay na maaaring ukitan ng disenyo, *bond paper*, *water container*, water color at brush.
2. Lumikha ng iba't ibang variations ng paglimbag gamit ang iba't ibang teorya sa pagkulay.
3. Sundin ang mga hakbang sa paggawa ng disenyo batay sa ating tinalakay.
4. Ipaliwanag sa iyong kapatid o nanay ang iyong natapos nalikhang-sining.
5. Sumangguni sa Rubriks na makikita sa pahina 8 para sa kaukulang puntos.

Tayahin

- a. Pagsunod-sunurin ang disenyo gamit ang iba't ibang kulay. Lagyan ng bilang 1-6 sa patlang ayon sa pagkasunod-sunod nito
- ___ Maging malikhain sa pagbuo ng disenyo. Ayusin ayon sa nais na kalabasan.
- ___ Patuyuin ang natapos na likhang-sining, lagyan ito ng pamagat at ipaskil.
- ___ Kulayan/printahan ang nabuong disenyo ng *isang napiling teorya sa pagkulay*.
- ___ Ang disenyo ay ilimbag ng salit-salit at paulit-ulit upang lumabas ang magandang likhang-sining.
- ___ Ilahad ang lahat ng mga kagamitang kailangan sa paggawa ng likhang-sining.
- ___ Bumuo ng isang disenyo ayon sa iyong nais.

b. Rubriks para sa Isagawa

Pamantayan	Nakasusunod sa pamantayan nang higit sa inaasahan (5)	Nakasusunod sa pamantayan subalit may ilang pagkukulang (3)	Higit na nakasusunod sa pamantayan (1)
1. Nasunod ko ang pamamaraan sa paglilimbag at nakabuo ng sariling disenyo.			
2. Gumamit ako ng proseso sa bawat hakbang sa paglilimbag sa pagbuo ng disenyo			
3. Naipaliwanag ko ang natapos na likhang sining.			
4. Napahalagahan ko ang likhang sining sa pamamagitan ng paggamit at pagbahagi nito sa iba.			
5. Naitanghal ko ang natapos na gawain.			

Karagdagang Gawain

Lumikha ng disenyo sa paglilimbag *mula* sa inyong bayan o lugar. (Maaaring sariling disenyong gawa). Pumili ng isang disenyo na kilala o tanyag sa inyong lugar o bayan. Gamitin ito upang makagawa ng dibuho sa pamamagitan ng paglilimbag. Pumili ng isang teorya sa pagkulay.

Susi sa Pagwawasto

Pagyamanin
Gawain 1
 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

Gawain 2
 Dependende sa *output* ng mag-aaral

Gawain 3
 Dependende sa tugon ng mag-aaral

Isagawa
 Sumangguni sa Rubriks

Tayahin
 Part I
 3, 4, 6, 5, 1, 2
 Part II
 Sumangguni sa Rubriks

Subukin
 8 5 2 3
 1 4 6 7 9

Balikin
 1. ✓
 2. ✓
 3. ✓
 4. ✓
 5. X

Tuklasin
 Dependende sa tugon ng mag-aaral

Sanggunian

Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group Incorporated. 2016, 2016, p 137 – 139

Valdecantos, Emelita. *Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Guevarra St., Sta. Cruz Manila: Saint Mary's Publishing Corp., 1999, p 128 – 129

For inquiries or feedback, please write or call:

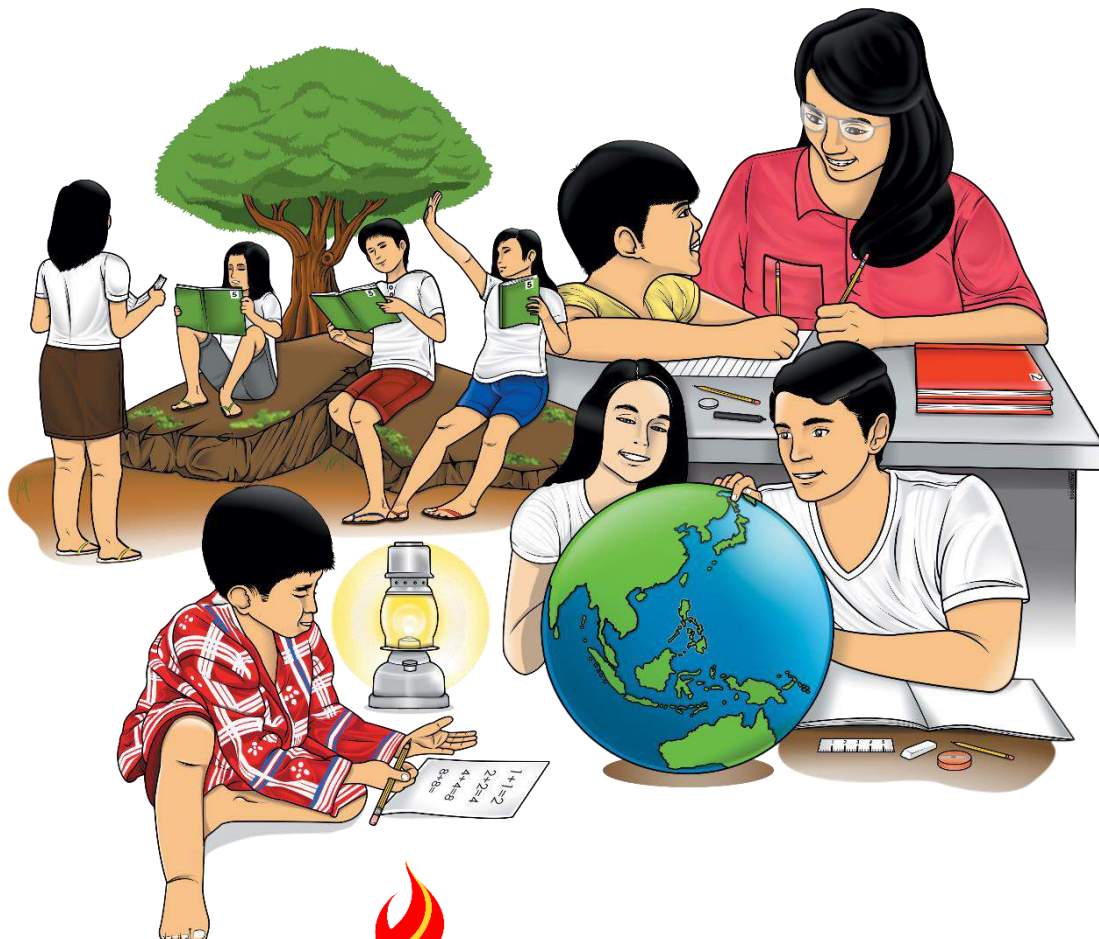
Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpdpd@deped.gov.ph

Ikatlong Markahan – Modyul 5: Panimulang Paghuhudhod

Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 5: Panimulang Paghuhudhod
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot buhat sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Welinda A. Payot
Editors:	Eden Lynne V. Lopez, Mariel A. Alla
Tagasuri:	Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Charo C. Sombilon
Tagaguhit:	Eric T. Hingabay
Tagalapat:	Eden Lynne V. Lopez, Oliver O. Ostulano
Tagapamahala:	Ma. Gemma M. Ledesma Raul D. Agban
	Arnulfo M. Balane Lorelei B. Masias
	Rosemarie M. Guino David E. Hermano, Jr.
	Joy B. Bihag Shirley L. Godoy
	Ryan R. Tiu Eva D. Divino
	Nova P. Jorge Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte
Telefax: (053) 832-2997
E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 5: Panimulang Paghuhudhod

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang paglilimbag ay isa sa mga gawaing pansining na magagawa sa pamamagitan ng pag-iwan ng bakas ng isang kinulayang bagay. Sa pamamagitan ng kulay mapagyayaman ang ganda ng mga gawaing sining dahil ito ay nagpapakita ng damdamin at imahinasyon ng gumawa.

Ang paghuhudhud ay isa sa mga paraan ng pag-iwan ng bakas ng isang bagay upang makabuo ng isang kawili-wiling disenyo. Pagkatapos ng modyul na ito, ikaw ay makasunod sa tamang pamamaraan sa paglikha ng disenyo (A5PR-III^f) at inaasahang makamit ang sumusunod:

- a. Nakikilala ang dalawang paraan sa paglikha ng disenyo gamit ang panimulang paghuhudhud.
- b. Nakasusunod sa tamang pamamaraan sa paglikha ng disenyo.
- c. Naipagmamalaki ang mga sariling likhang-disenyo.

Subukin

Panuto: Pagsunod-sunurin ang mga paraan sa paglikha ng disenyo. Lagyan ng bilang 1-10 sa patlang ayon sa pagkasunod-sunod nito.

- _____ Mag-isip ng sariling disenyo at iguhit ito sa karton.
- _____ Kunin ang dalang karton.
- _____ Ayusin ang disenyo sa ibabaw ng isang karton at idikit ito.
- _____ Patuyuin at ipaskil ang natapos na gawain.
- _____ Ihagud nang dahan-dahan hanggang sa mailipat ang disenyo sa papel.
- _____ Linisin ang lugar na pinaggawaan at ilagay ang mga materyales sa tamang lalagyan.
- _____ Linisin ang mesang pag-gagawan at lagyan ng lumang diyaryo.
- _____ Kumuha ng isang papel at ilagay ito sa ibabaw ng disenyo.
- _____ Kulayan ito ng pintura gamit ang *brush*.
- _____ Kunin ang gunting at gupitin ang disenyong iguguhit sa karton.

Panimulang Paghuhudhod

Ang paghuhudhod ay isa sa mga paraan ng pag-iwan ng bakas ng isang bagay upang makabuo ng isang kawili-wiling disenyo.

Balikan

Naranasan mo na bang gumawa ng isang disenyo? Anong disenyo ito? Ano-anong kagamitan ang ginamit mo sa paggawa ng disenyo? Gumawa ng isang halimbawa ng disenyo na inyong nagawa.

Tuklasin

Pagmasdang mabuti ang mga larawan at sagutin ang katanungan sa ibaba. Isulat ang tamang sagot sa patlang.

1. Ano ang masasabi mo tungkol dito?
2. Anong kagamitan ang ginamit sa pagbuo ng disenyong ito?
3. Paano ginagawa ang disenyong ito?

Suriin

Ang paghuhudhod ay isa sa mga paraan ng pag-iwan ng bakas ng isang bagay upang makabuo ng isang kawili-wiling disenyo.

May dalawang paraan sa paghuhudhod:

1. Isa nito ay ang paglagay ng isang bagay o dahon sa ilalim ng papel at ihudhod ang krayola sa ibabaw ng papel upang makaiwan ng bakas.
2. Ang pangalawa ay ang paglipat ng isang kinulayang disenyo sa ibang papel.

Narito ang mga hakbang sa paggawa sa paglipat ng isang disenyo sa ibang papel:

1. Linisin ang mesang paggagawan at lagyan ng lumang diyaryo.

2. Kunin ang dalang karton.

3. Mag-isip ng sariling disenyo at iguhit ito sa karton.

4. Kunin ang gunting at gupitin ang disenyo ng iginuhit sa karton.

5. Ayusin ang disenyo sa ibabaw ng isang karton at idikit ito.

6. Kulayan ito ng pintura gamit ang brush.

7. Kumuha ng isang papel at ilagay ito sa ibabaw ng disenyo.

8. Ihagod ng dahan-dahan hanggang sa mailipat ang disenyo sa papel.

9. Patuyuin at ipaskil ang natapos na gawain.

Pagyamanin

Gawain 1

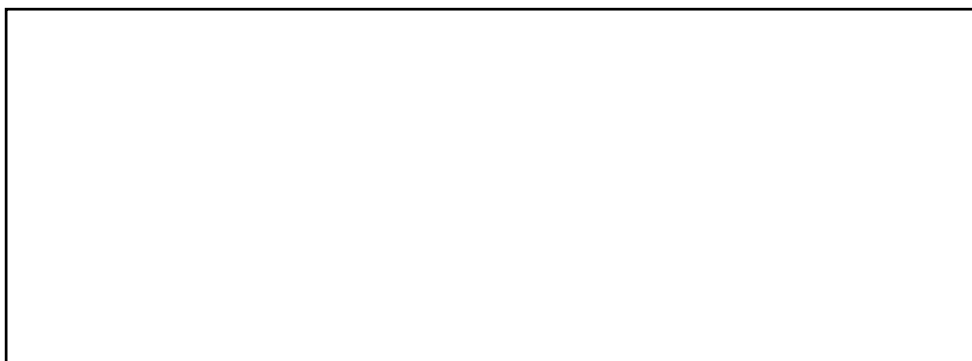
Kilalanin ang sinunod o paraang ginamit upang mabuo ang bawat disenyo.

1. Ano ang paraang ginamit sa pagbuo ng unang larawan?
2. Ano naman ang paraang ginamit sa pagbuo ng ikalawang larawan?

Gawain 2

Sundin ang mga hakbang sa paggawa batay sa ating tinalakay at gumawa ng disenyo gamit ang ang papel, dahon, at krayola. Tingnan mo muna ang rubriks para sa mga kaukulang puntos.

1. Ano ang nabuo mong disenyo?
2. Anong kagamitan ang ginamit sa pagbuo ng disenyong ito?
3. Nasunod mo ba nang wasto ang mga hakbang sa pagbuo nito?

Lagyan ng tsek ang kolum ayon sa pamantayan sa pagbuo ng disenyo.

PAMANTAYAN	Nakasunod sa pamantayan ng higit sa inaasahan	Nakasunod sa pamantayan subalit may ilang pagkukulang	Hindi nakasunod sa pamantayan
1. Nakabuo ako ng disenyo sa pamamagitan ng paglilimbag.			
2. Nagamit ko ang kulay ayon sa katangian nito.			
3. Nakagawa ako nang mag-isa.			
4. Naipakikita ko ang pagiging maingat sa mga kagamitan.			
5. Nakatapos ako ng gawain sa inilaang oras.			

Gawain 3

Bilang mag-aaral, paano mo maipakikilala sa ibang tao ang iyong sariling likhang disenyo?

Isaisip

Punan ng mga salita ang sumusunod upang mabuo ang kaisipan. Isulat ang sagot sa nakalaang patlang.

Ang natutuhan ko sa modyul na ito ay _____

_____

Isagawa

Sundin ang mga hakbang sa paggawa ng disenyong ating tinalakay gamit ang papel, lapis, pintura, gunting, diyaryo at karton. Tingnan mo muna ang rubriks para sa mga kaukulang puntos.

1. Ano ang nabuo mong disenyo?
2. Anong kagamitan ang ginamit sa pagbuo ng disenyong ito?
3. Nasunod mo ba nang wasto ang mga hakbang sa pagbuo nito?

Lagyan ng tsek ang kolum ayon sa pamantayan sa pagbuo ng disenyo.

PAMANTAYAN	Nakasunod sa pamantayan ng higit sa inaasahan	Nakasunod sa pamantayan subalit may ilang pagkukulang	Hindi nakasunod sa pamantayan
1. Nakabuo ako ng disenyo sa pamamagitan ng paghuhudhod.			
2. Nagamit ko ang kulay ayon sa katangian nito.			
3. Nakagawa ako nang mag-isa.			
4. Naipakita ko ang pagiging maingat sa mga kagamitan.			
5. Nakatapos ako ng gawain sa inilaang oras.			

Tayahin

A. Panuto: Kilalanin ang sinunod o paraang ginamit sa pagbuo ng bawat disenyo.

1. Ano ang paraang ginamit sa pagbuo ng unang larawan?

_____

2. Ano ang paraang ginamit sa pagbuo ng pangalawang larawan?

_____

B. Panuto: Pagsunod-sunurin ang mga paraan sa paglikha ng disenyo. Lagyan ng bilang 1-10 sa tapat ng larawan ayon sa pagkasunod-sunod nito.

_____

_____

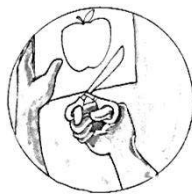
_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Karagdagang Gawain

Paano mo tutulungan ang isang nagtitinda ng kakanin sa iyong lugar upang makilala ang kanilang produkto ng mga tao? Igawa mo siya ng poster.

Rubriks para sa Likhang-Sining sa pagbigay ng puntos sa “Isagawa”

Mga Sukatan	Higit na nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Isinagawa ang paglilimbag gamit ang wastong teknik o pamamaraan.			
2. Malinaw ang pagkakalimbag at kitang-kita ang paksa nito.			
3. Maganda, angkop, at nababagay sa paksa ang ginamit na mga kulay.			
4. Malinis at maingat sa paggamit ng mga kagamitan			

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <p>3 2 5 9 8 10 1 7 6 4</p> <p>Balikan</p> <p>Depende sa sagot ng mag-aaral</p> <p>Tuklasin</p> <p>1. Ito ay disenyong nabuo mula sa bakas ng mga dahon</p> <p>2. papel, dahon at krayola</p> <p>3. Ilagay ang dahon sa ilalim ng papel at ikuskus ang krayon sa papel mag-aaral</p>	<p>Gawain 1</p> <p>1. Ito ay paghuhud ng krayola sa ibabaw ng dahon.</p> <p>2. Ito ay paghuhud ng papel sa ibabaw ng kinulayang desinyo.</p> <p>Gawain 2</p> <p>1. Paggawa ng isang disenyo(Disenyo ng Bata)</p> <p>2. Papel, dahon at krayola</p> <p>3. Opo nasunod ko ang mga hakbang</p> <p>*Sumangguni sa Rubriks</p> <p>Gawain 3</p> <p>Maipagamamalagi ko ang likhang sining sa pamamagitan ng pagpaskil nito at pag-anyaya sa mga kamag-aral ko sa paglikha din nito.</p> <p>hakbang</p>	<p>Isagawa</p> <p>1. Paggawa ng isang disenyo (Disenyo ng Bata)</p> <p>2. Papel, lapis, karton, glue, pinta at brush</p> <p>3. Opo nasunod ko ang mga hakbang</p> <p>*Sumangguni sa Rubriks</p> <p>Tayahin</p> <p>a. 1. Ito ay paghuhud ng krayola sa ibabaw ng dahon.</p> <p>2. Ito ay paghuhud ng papel sa ibabaw ng kinulayang desinyo.</p> <p>b. $\frac{8523}{14679}$</p> <p>Karagdagang Gawain</p> <p>1. Nakakabuo ako ng isang kawili-wiling disenyo</p> <p>2. (Rubrik)</p> <p>3. Pagpasa ng disenyo</p>
--	--	--

Sanggunian

Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group Incorporated. 2016, 2016, pp. 140

Valdecantos, Emelita. *Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Guevarra St., Sta. Cruz Manila: Saint Mary's Publishing Corp., 1999, pp. 58

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

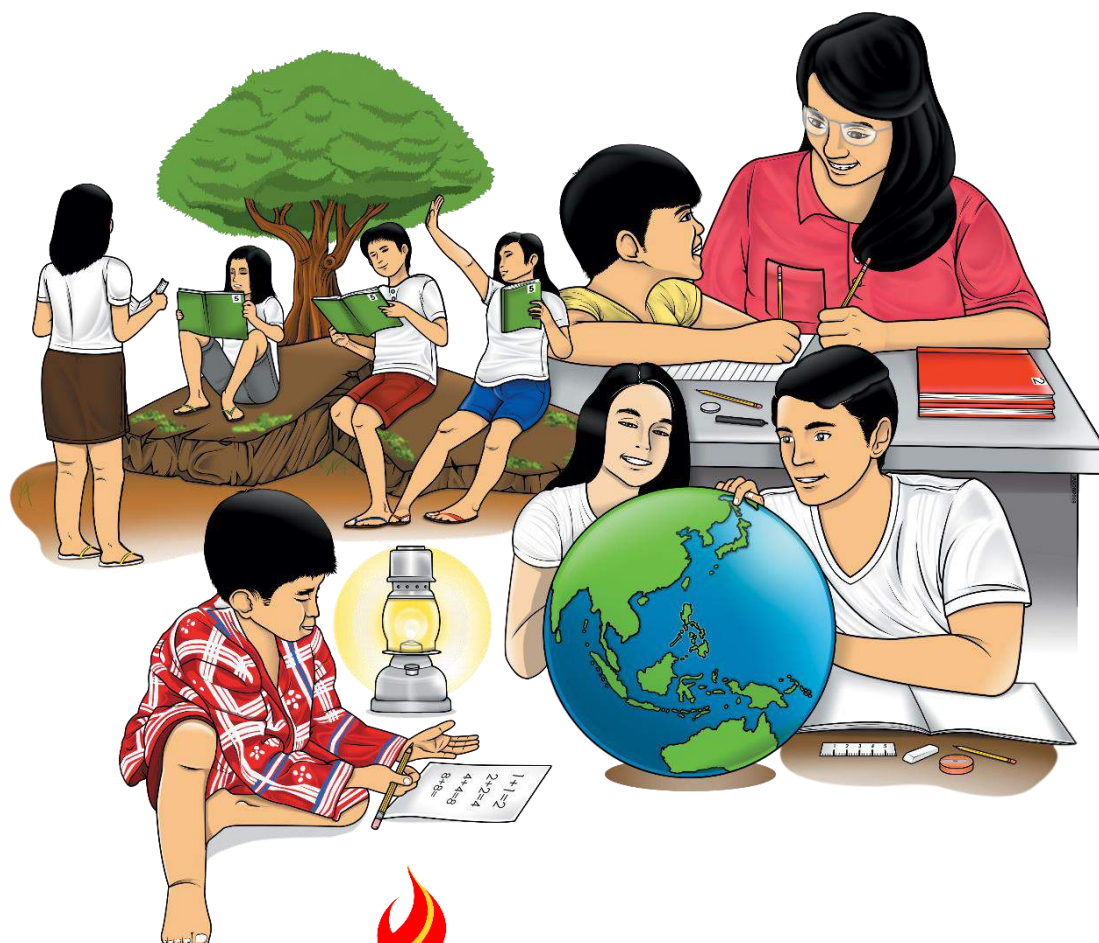
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul: 6 Ang Sining ng Paglilimbag

Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 6: Ang Sining ng Paglilimbag
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Rogelio L. Arabiana, Jr.

Editors: Eden Lynne V. Lopez, Ana Lou R. Montilla

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Jose Aldrin F. Avellana

Tagaguhit: Roel G. Cala

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Jogene Alilly C. San Juan

Tagapamahala: Ramir B. Uytico

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei B. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Schools Division of Baybay City – Region VIII

Office Address: Diversion Road, Barangay Gaas, Baybay City, Leyte

Telefax: 335 – 2093 / 563 - 8100

E-mail Address: baybay.city@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 6: Ang Sining ng Paglilimbag

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang sining ng paglilimbag ay pamamaraan ng paglipat ng larawang iginuhit at inukit na maaaring ginawa mula sa kahoy. Inililimbag ito sa anumang bagay tulad ng papel at tela sa pamamagitan ng tinta.

Sa modyul na ito, matututunang gumawa ng libro o kalendaryo sa pamamagitan ng paglilimbag na maaaring iregalo, ibenta, o ipakita sa dingding ng paaralan (A5PR-IIIg). Inaasahang makakamit ang sumusunod na mga layunin:

- a. Natutukoy ang wastong pagkakasunod-sunod ng mga hakbang ng paglilimbag;
- b. Nakagagawa ng libro o kalendaryo sa pamamagitan ng paglilimbag na maaaring iregalo, ibenta, o ipakita sa dingding ng paaralan o sa bahay;
- c. Naipahahayag ang damdamin sa paglikha ng sariling sining.

Subukin

Panuto: Tukuyin ang wastong pagkakasunod-sunod ng mga hakbang sa *Okra Printing*. Lagyan ng bilang 1-8. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- ____ Idiin ito sa papel o sa tela.
- ____ Dahan-dahang iangat ang *okra stamp*.
- ____ Magtatak pa ng maraming hugis bulaklak sa papel.
- ____ Patuyuin ang nalikhang disenyo at isabit sa dingding.
- ____ Ihanda ang okra.
- ____ Putulin ang okra (isang pulgada mula sa itaas ng okra).
- ____ Ihanda ang pintura o pangkulay.
- ____ Isawsaw ang *okra stamp* sa pintura.

Aralin

6

Arts: Ang Sining ng Paglilimbag

Ang sining ng paglilimbag ay pamamaraan ng paglilipat ng larawang iginuhit at inukit na maaring ginawa mula sa kahoy.

Balikan

Anu-ano ang mga kagamitang ginamit sa mga likhang-sining at paglilimbag?

Nasiyahan ka ba sa mga likhang-sining na nagawa mo mula sa mga nakaraang modyul? Bakit?

Paano mo kaya ito mapapakinabangan?

Ipunin ang mga nagawang *prints* sa mga nakaraang modyul para magamit sa pagkamit sa layunin ng modyul na ito.

Tuklasin

Gamit ang papel, lapis at mga barya ng sampung piso, limang piso o piso, ilipat ang larawan ng mga barya sa loob ng kahon na nasa ibaba.

Nabuo ba ang larawan ng barya sa inyong papel? _____

Paano mo nailipat ang larawan ng barya sa inyong papel?

_____

_____.

Ipunin ang mga larawang nagawa upang makabuo ng libro o kalendaryo na maaaring isabit sa dingding ng bahay o ng paaralan.

Suriin

Ang paglilimbag ay ang paglilipat ng larawang iginuhit at inukit sa anumang bagay tulad ng papel at tela gamit ang tinta. Nagsimula ang sining ng paglilimbag sa bansang Tsina dantaon na ang nakalipas. Ginamit nila ang paglilimbag bilang pamamaraan ng pagtala ng kasaysayan ng kanilang bansa. Ginamit din nila itong paraan ng pagkukuwento gamit ang mga larawan.

Sa bansang Hapon, ang paglilimbag ay pinalawak bilang isang sining. Ang *ukiyo-e* ay mga larawang nilimbag na nagpapakita ng pangaraw-araw na gawain at larawan.

May iba't ibang uri ng sining ng paglilimbag na ipinakilala at pinasikat sa Asya, Europa, Africa, at iba pang bahagi ng mundo.

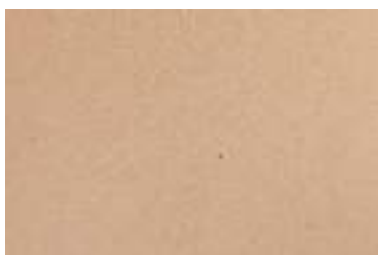
Ang iba't ibang uri nito ay *monoprint*, *intaglio*, *aquatint*, *engraving*, *etching*, *mezzotint*, *linocut*, *block print*, *lithography*, *silk screen* o *serigraph*, *woodblock print*, at *drypoint*.

Ang *monoprinting* ay isang uri ng paglilimbag kung saan natatangi ang bawat malilikhang larawan. Hindi ito tulad ng ibang uri ng paglilimbag kung saan maaaring lumikha ng maraming kopya ng orihinal na larawan.

Isinasagawa ang *monoprinting* sa pamamagitan ng paglalagay o pagdaragdag ng tinta (*additive method*) o pagtatanggal o pagbabawas ng tinta (*subtractive method*) sa malinis na *plate* na karaniwang *metal* o salamin.

Mga halimbawa ng paglilimbag gamit ang iba't ibang kagamitan sa paligid.

A. Paglilimbag gamit *cardboard*

Hakbang:

1. Iguhit ang larawan na gustong ilimbag sa isang cardboard.
2. Gupitin ang mga hugis at linya na bubuo sa larawan.
3. Idikit ito sa isang pirasong papel at ayusin ang larawan.
4. Lapatan ng acrylic color ang bahagi na nakaumbok sa cardboard sa pamamagitan ng brush.
5. Ipatong ang puting papel sa bahaging may kulay at dahan-dahang iangat.
6. Patuyuin ang papel.

B. Paglilimbag gamit ang okra

Hakbang:

1. Ihanda ang okra.
2. Putulin ang okra (1 inch mula sa itaas ng okra).
3. Ihanda ang pintura o pangkulay.
4. Isawsaw ang okra stamp sa pintura.
5. Idiin ito sa papel o sa tela.
6. Dahan-dahang iangat ang okra stamp.
7. Magtatak pa ng maraming hugis bulaklak sa papel.

C. Paglilimbag gamit ang dahon

Hakbang:

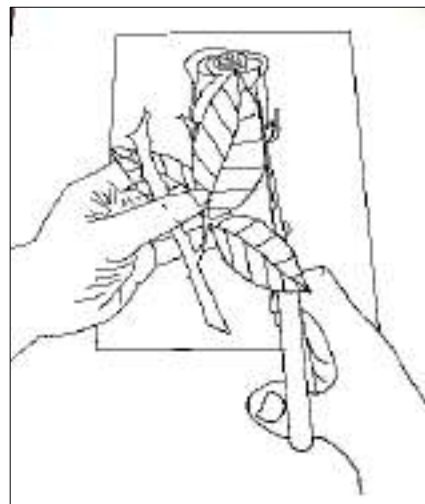
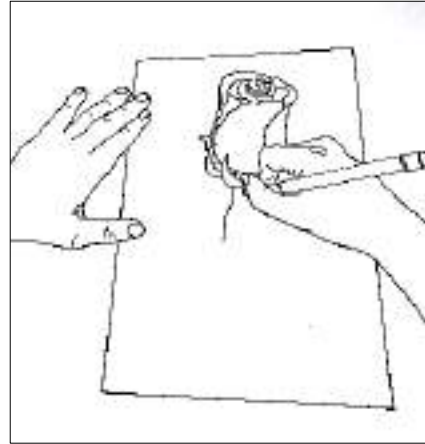
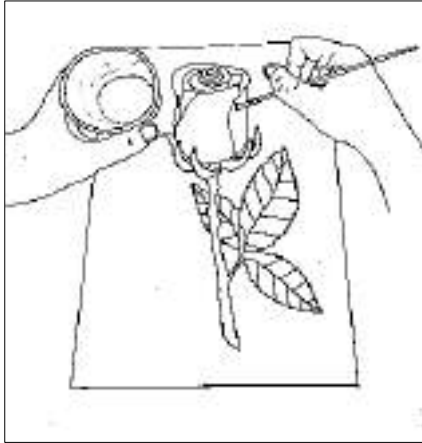
1. Gupitin ang dahon sa kahit anong gustong hugis.
2. Lapatan ng *acrylic color* ang likod ng dahon. Ipatong ito sa loob ng kahon at bumuo ng hugis o larawan.
3. Patuyuin ang dahon.
4. Iligpit ang pinaggawaan pagkatapos ng gawain.
5. Maaari muna itong ipunin para maisabit sa dingding ng inyong bahay o sa iyong paaralan.

Pagyamanin

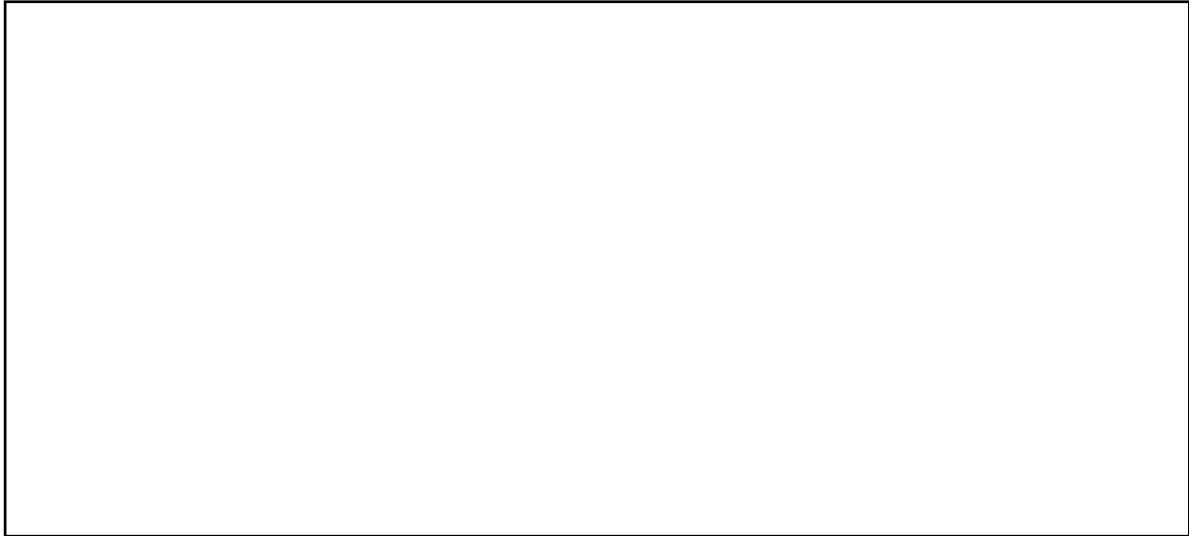
Gawain 1

Panuto: Pagmasdang mabuti ang larawan sa ibaba. Tukuyin ang wastong pagkakasunod-sunod na mga hakbang sa paglilimbag sa pamamagitan ng paglagay ng mga numero 1-5 sa patlang.

Gawain 2

1. Gumuhit ng larawan sa kahit anong gustong paksa tulad ng bulaklak, bundok, bahay at iba pa. Ilimbag ang hugis at detalye nito sa likod ng dahon.
2. Ihanda ang mga materyales tulad ng iba't ibang klase ng dahon, *acrycolor*, *brush*, at gunting.
3. Sundin ang mga hakbang sa paglilimbag gamit ang dahon batay sa ating tinalakay.
4. Suriin ang ginawang paglilimbag at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik na makikita sa pahina 14.

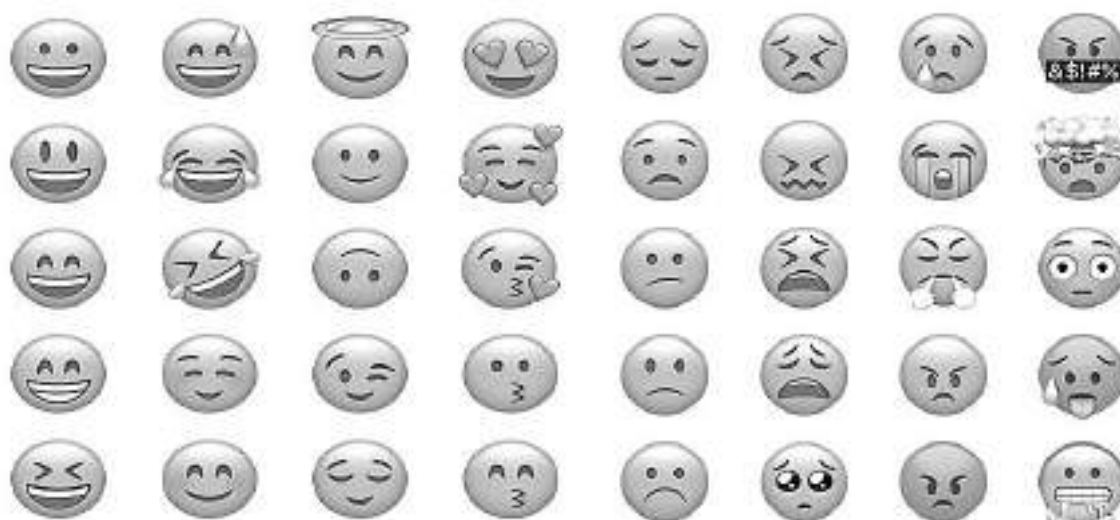

Ano ang paksa ng larawang iyong inilimbag?_____

Bakit ito ang iyong napiling ilimbag?_____

Gawain 3

Piliin at bilugan ang *emoji* na nagpapahayag ng iyong nararamdaman pagkatapos mong makalikha ng sariling sining. Magbigay ng kaunting paliwanag kung bakit ito ang iyong nararamdaman.

Isaisip

Buuin ang sumusunod na mga parirala batay sa iyong mga natutuhan:

Ang natutuhan ko sa aralin na ito ay _____

Ang napagtanto ko sa aralin na ito ay _____

Isagawa

Gumawa ng maraming mga disenyo sa pamamagitan ng paglilimbag na maaaring iregalo, ibenta o ipakita sa dingding ng paaralan o ng bahay.

Mga kagamitan:

2 pirasong *cardboard* (8.5 x 11 inches), gunting, *glue*, puting papel, *acrylic* o *pastel color*

Mga hakbang sa paggawa:

1. Iguhit ang larawan na nais mong ilimbag sa isang *cardboard*.
2. Gupitin ang mga hugis at linya na bubuo sa larawan.
3. Idikit ito sa isang pirasong papel at ayusin ang larawan.
4. Lapatan ng *acrylic* o *pastel color* ang bahagi na nakaumbok sa *cardboard* sa pamamagitan ng *brush*.
5. Ipatong ang puting papel sa bahaging may kulay at dahan-dahang itong iangat.
6. Patuyuin ang papel.
7. Pagkatapos isabit sa dingding ang inyong mga nagawa.
8. Suriin ang ginawang likhang-sining at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik na makikita sa pahina 14.

Tayahin

- A. Panuto: Tukuyin ang wastong pagkakasunod-sunod ng mga hakbang sa paglilimbag sa pamamagitan ng paglalagay ng mga numero 1-6 sa patlang. Isulat ito sa sagutang papel.
- ____ 1. Patuyuin ang papel.
  - ____ 2. Ipatong ang puting papel sa bahaging may kulay at dahan-dahang iangat.
  - ____ 3. Lapatan ng *acrylic* o *pastel color* ang bahagi ng nakaumbok na *cardboard* sa pamamagitan ng *brush*.
  - ____ 4. Idikit ito sa isang pirasong papel at ayusin ang larawan.
  - ____ 5. Gupitin ang mga hugis at linya na bubuo sa larawan.
  - ____ 6. Iguhit ang larawan na gustong ilimbag sa isang *cardboard*.
- B. Gawin ang sumusunod na hakbang:
- ✓ Ipunin ang mga nailimbag na larawan hindi lamang sa modyul na ito kundi pati na ang lahat ng mga nailimbag sa nakaraang mga modyul. Ibigkis ang mga ito upang makagawa ng isang libro o kalendaryo.
  - ✓ Ang nagawang *compilation of prints*, libro o kalendaryo ay puwede mong itinda o ibigay sa iyong mga kaibigan at kakilala.
  - ✓ Dahil tayo ay *stay at home* pa, mas maigi kung ibahagi na lang ito sa pamamagitan ng isang payak na eksibit o pagdikit sa dingding ng bahay.
  - ✓ Humanap ng lugar sa loob ng inyong bahay kung saan maaaring itanghal ang iyong likhang-sining o *compilation of prints*.
  - ✓ Mag-ingat sa pagkakabit ng iyong mga likhang-sining o *compilation of prints*. Maaaring ikaw ay madisgrasya o kung hindi naman, ikaw ang makadisgrasya.
  - ✓ Iulat mo ang nasabing *compilation of prints* sa mga kapamilya o kasamahan sa bahay.

- ✓ Kunan ng larawan ang nagawang *compilation of prints* para maipakita sa guro pagbalik mo sa silid-aralan.
- ✓ Suriin ang ginawang likhang-sining at lapatan ng kaakibat na puntos gamit ang rubrik sa ibaba.

Karagdagang Gawain

Paano mo maiingatn ang iyong likhang-sining. Ipaliwanag at isulat ang sagot sa loob ng kahon.

--

RUBRIKS PARA SA LIKHANG-SINING sa pagbigay ng puntos sa “Isagawa”

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Isinagawa ang paglilimbag gamit ang wastong teknik at pamamaraan.			
2. Malinaw ang pagkakalimbag at kitang-kita ang paksa nito.			
3. Maganda, angkop, at nababagay sa paksa ang ginamit na mga kulay.			
4. Nakikita ang pagsusumikap ng mag-aaral na makalikha ng natatanging likhang-sining.			

RUBRIKS PARA SA COMPILATION OF *PRINTS* O PAYAK NA EKSIBIT

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Isinagawa ang payak na eksibit gamit ang wastong teknik at pamamaraan.			
2. Maganda, angkop, at nababagay sa paksa ang ginamit na mga kulay.			
3. Nagamit ang mga teknik ng paglilimbag upang makalikha ng <i>compilation of prints</i> .			
4. Nakita ang pagsusumikap ng mag-aaral na makalikha ng natatanging likhang-sining			

Susi sa Pagwawasto

<p>Isagawa</p> <p>*sumangguni sa rubriks para sa paggawa ng likhang- sining</p> <p>Tayahin</p> <p>Part I 6,5,4,3,2,1 Part II</p> <p>*sumangguni sa rubriks para sa paggawa ng likhang- sining</p>	<p>Pagymananin</p> <p>Gawain 1</p> $\frac{4}{1} \frac{5}{2} \frac{3}{2}$ <p>Gawain 2</p> <p>*sumangguni sa rubriks para sa paggawa ng likhang- sining</p> <p>Gawain 3</p> <p>*Depende sa tugon ng mga bata</p>	<p>Subukin</p> <p>5, 6, 7, 8, 1, 2, 3, 4</p> <p>Baliknan</p> <p>*Depende sa tugon ng mga bata</p> <p>Baliknan</p> <p>*Depende sa output at tugon ng mga bata</p>
---	--	---

Sanggunian

Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group Incorporated. 2016, 2016, pahina 140-143

Kratochvil, Petr. *Publicdomainpictures.Net*. Accessed 7 August 2020.
<https://www.publicdomainpictures.net/pictures/30000/velka/cardboard-texture.jpg>.

Brown, Sheila. *Publicdomainpictures.Net*. Accessed 7 August 2020.
<https://www.publicdomainpictures.net/pictures/300000/velka/okra-pods-on-wood-table.jpg>.

"Dahon Nin Kayab-Kayab.Jpg". *Bcl.M.Wikipedia.Org*, 2016.
https://bcl.m.wikipedia.org/wiki/Ladawan:Dahon_nin_kayab-kayab.jpg.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

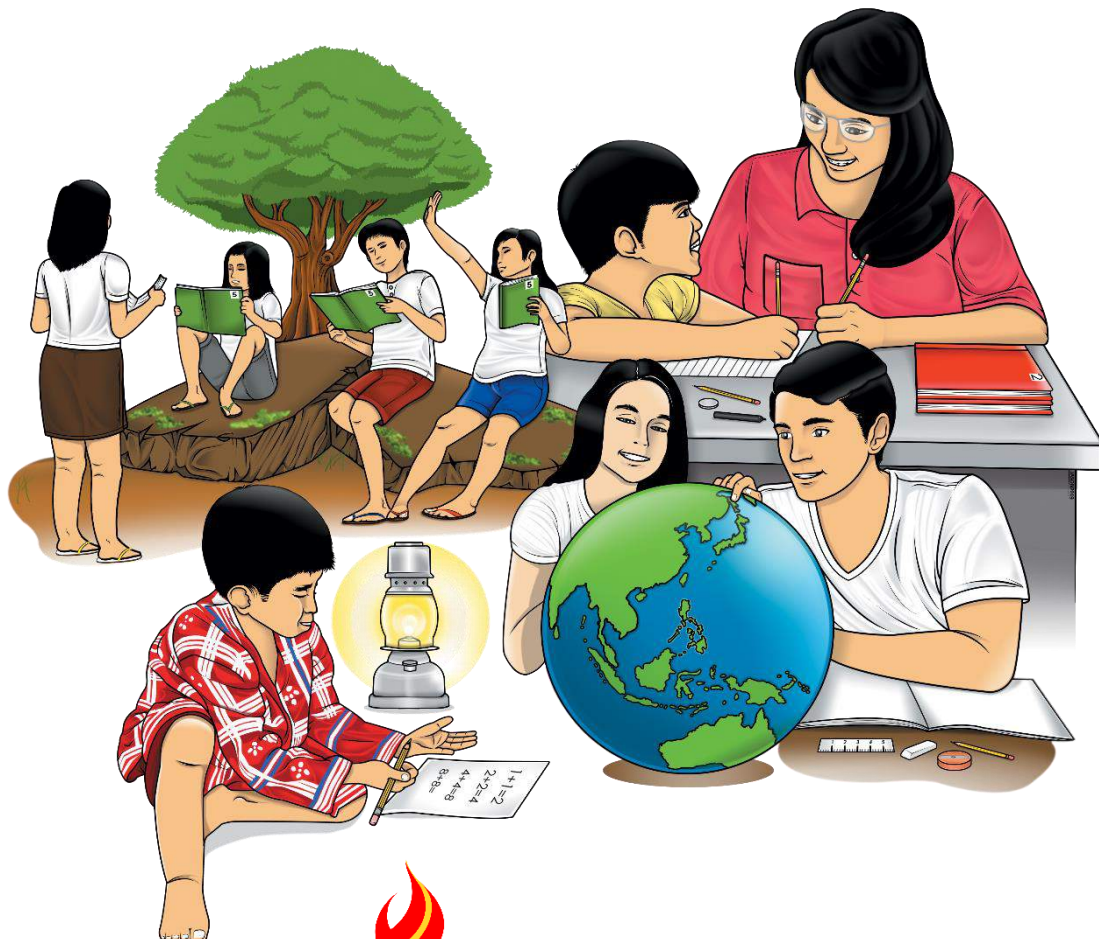
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 7: Kaibahan sa Inukit o May Teksturang Bahagi ng Likhang-Sining

Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 7: Kaibahan sa Inukit o May Teksturang Bahagi ng
Likhang-Sining
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Michelle L. Vitualla

Editors: Eden Lynne V. Lopez

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Jose Aldrin F. Avellana

Tagaguhit: Marie Joy M. Lastra

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Jogene Alilly C. San Juan

Tagapamahala: Ramir B. Uytico

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei B. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 323-3156

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 7: Kaibahan sa Inukit o May Teksturang Bahagi ng Likhang-Sining

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang sining ng paglilimbag ay paglilipat ng larawang iginuhit at inukit sa panibagong papel.

Maraming bagay ang maaaring ilimbag at maaaring gamitin sa paglilimbag tulad ng mga bungang gulay at mga patapong bagay. Maari mong ilagay ang mga bagay na ito sa ibabaw o sa ilalim.

Ang *carved* o inukit na likhang sining ay isang gawain na ginagamitan ng mga kasangkapang pang-ukit o *carving tools* upang magawa ang nais na disenyo sa pamamagitan ng pagkayod.

Ang tekstura ay isa sa mga elemento ng sining. Ito ay tumutukoy sa kalidad o katangian ng ibabaw ng anumang bagay.

Masasabi ang tekstura ng anumang bagay sa pamamagitan ng pandama o paghipo sa mga ito.

May iba't-ibang uri ng tekstura. Ang ilan sa mga ito ay ang sumusunod:

1. Makinis
2. Magaspang
3. Malambot
4. Matigas
5. Makapal
6. Manipis
7. Madulas
8. Mapino
9. Mabalahibo

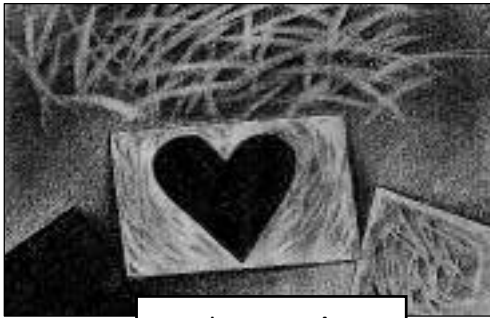
Ang modyul na ito ay ginawa upang maipakita ang pagkakaiba o *contrast* sa inukit o may teksturang bahagi ng likhang sining (A5PR-IIIh-1). Inaasahang makamit ang mga sumusunod:

- a. Naipapakita ang pagkakaiba o *contrast* sa inukit o may teksturang bahagi ng likhang sining.
- b. Nakagagawa ng pagkakaiba o *contrast* sa inukit o may teksturang bahagi ng likhang sining.
- c. Napapahalagahan ang pagkakaiba o *contrast* sa inukit o may teksturang bahagi ng likhang sining.

Subukin

Panuto: Pagmasdan ang larawan nang mabuti at sagutin ang mga katanungan sa ibaba. Isulat ang sagot sa patlang. May limang puntos ang bawat aytem.

Larawan A

Larawan B

Tanong:

1. Anong uri ng paglilimbag ang ipinakita sa:

Larawan A: _____

Larawan B: _____

2. Nagpapakita ba ng pagkakaiba o *contrast* ang dalawang larawan? Kung oo, paano ito naipapakita? Ipaliwanag ang sagot.

_____

Aralin**7****Arts: Kaibahan sa Inukit o May Teksturang Bahagi ng Likhang-Sining**

Ang *carved* o inukit na likhang sining ay isang gawain na ginagamitan ng mga kasangkapang pang-ukit o *carving tools* upang magawa ang nais na disenyo sa pamamagitan ng pagkayod.

Balikan

Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa patlang.

1. Ano-ano ang mga pamamaraan sa paglilimbag ng disenyo?

---

2. Nagagawa mo ba nang maayos ang paglilimbag ng disenyo?

---

3. Ano ang nararamdaman mo habang ginagawa ito?

Tuklasin

Panuto: Pagmasdan nang mabuti ang mga sumusunod na larawan sa ibaba. Isulat ang C sa linya kung ito ay *carved* o inuukit at T kung *textured* o may teksturang bahagi ng likhang-sining.

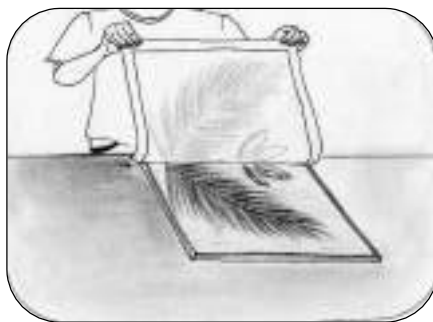
_____ 1.

____2.

____3.

Suriin

Ang likhang-sining ay tumutukoy sa likha o nalikhang mga bagay ng isang malikhaing pag-iisip, ito ang *artwork* o ang *art piece*.

Ang paglilimbag ay isang pamamaraang pangsining na ang larawan na inukit o iginuhit ay inililipat sa ibabaw ng papel, kahoy, tela, at iba pang bagay. Maaari ding ilimbag ang nararamdamang tekstura mula sa likod ng mga dahon at iba pang mga bagay. Sa pamamagitan ng paglilimbag ay maipapahayag ang kaisipan at damdamin at malilinang ang pagiging malikhain. Hindi kinakailangang gumastos nang malaki upang makapaglimbag. Maaring gumamit ng pisi, dahon, karton at iba pang mga patapong bagay tulad ng mga pinagputulan ng mga gulay at takip ng mga bote.

Ang paglilimbag ay isa sa nakalilibang at napagkakakitaan na gawain. Ang Pilipino ay likas na malikhain at mapagmahal sa sining.

Ito ang halimbawa ng paglilimbag.

Mga Halimbawa ng paglilimbag na likhang-sining.

A. *Carved* o Inukit na paglilimbag.

B. *Textured* o may teksturang bahagi ng paglilimbag.

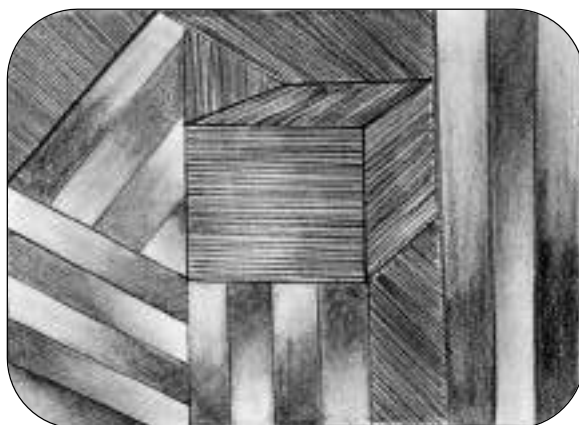
Ang *contrast* ay ang pagkakaiba o pagkakasalungat ng kulay, hugis, o linya upang mabigyan ng *emphasis* o diin.

A. Halimbawa ng pagkakaiba o *contrast* sa kulay.

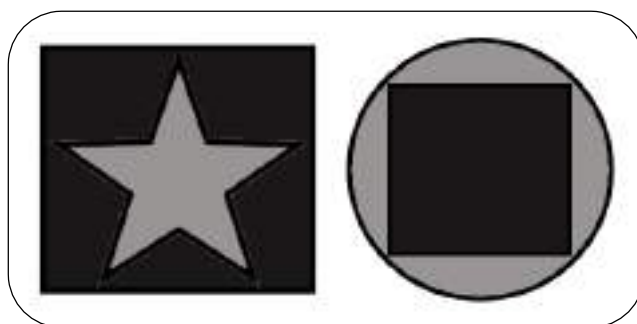
Ang kulay berdeng payong ay napapaligiran ng mga puting payong. Ito ay nagpapakita ng pagkakaiba o *contrast* sa kulay.

B. Halimbawa ng larawan na nagpapakita ng pagkakaiba o contrast sa linya.

C. Halimbawa ng larawan na nagpapakita ng pagkakaiba o *contrast* sa hugis. Nabibigyan ng *emphasis* ang bahagi ng likhang sining na nilalagyan ng *contrast*.

Mga halimbawa at hakbang ng paglilimbag na inukit o may teksturang bahagi ng likhang sining.

A. *Woodblock Printing*: Paglilimbag sa pamamagitan ng pag-ukit.

Mga kagamitan:

Puting papel, lapis, isang pirasong malapad na kahoy, *curved burnisher* or *bone fold*, pangkat ng pang-ukit na lukob o *gouges*, banig na yari sa goma, salamin (*frame glass*), *putty knife*, *rubber brayer*, *block printing paperlike Kozo or mulberry* o *Japanese paper*, *rice spoon* o kutsara, pintura o tintang pantubig.

Rice Spoon

Japanese Paper

Rubber Brayer

Putty Knife

Frame Glass

Banig na yari sa goma

Pang-ukit o lukob

Curved Burnisher

Kahoy

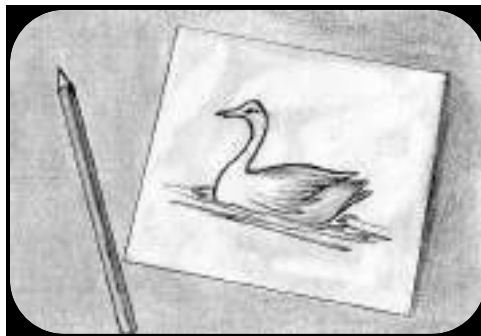
Puting papel

Pintura

Mga Hakbang sa Paggawa:

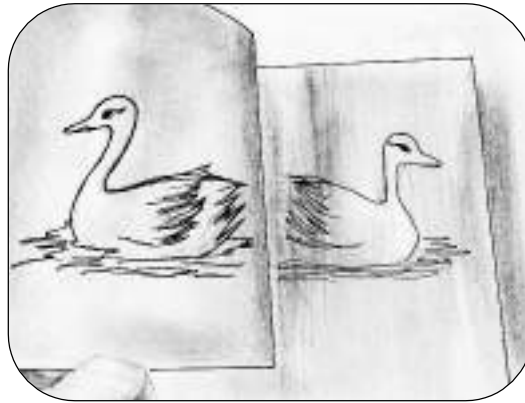
1. Iguhit ang disenyo sa malinis na papel gamit ang lapis.

2. Ilipat ang iyong ginuhit na disenyo. Ilagay ang ginuhit na disenyo pailalim sa kahoy na nais ukitan. Gamitin ang *burnisher or bone fold* at siguraduhing nakuskos nang maayos ang likod ng ginuhit na disenyo upang mailipat ito sa kahoy.

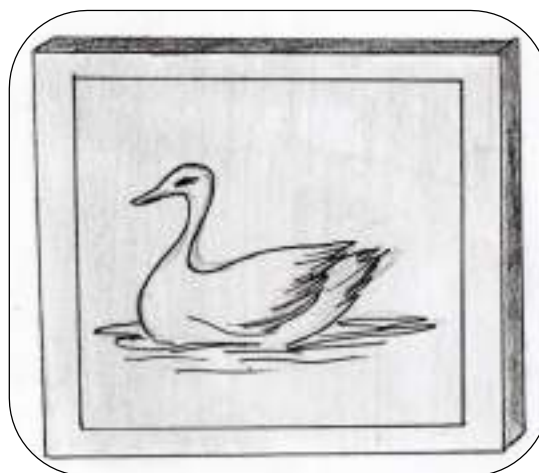
- a. Dahan-dahang iangat ang papel para masiguro na nailipat ang disenyo sa kahoy.

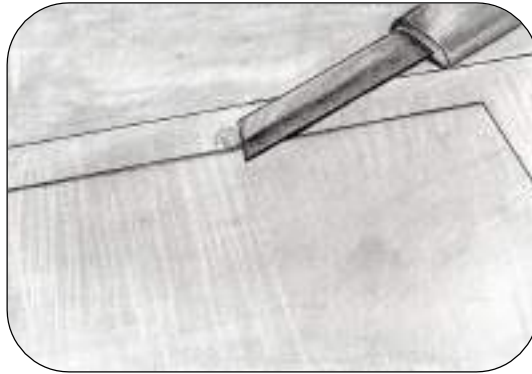
3. Doblehan ang guhit gamit ang bolpen para madali itong makita at maaari ka ng magsimula sa pag-ukit.

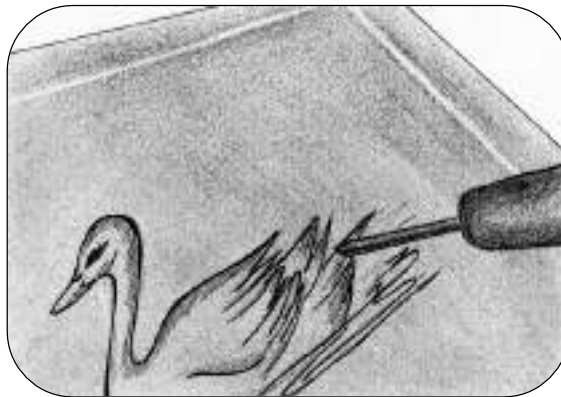
- a. Ilagay ang kahoy sa ibabaw ng *rubber mat* upang hindi ito dumulas at gamitin ang hugis-V na lukob o *gouge* sa pag-ukit laban sa grano ng kahoy. Laging mag-ingat sa paggamit ng mga matatalas na bagay.

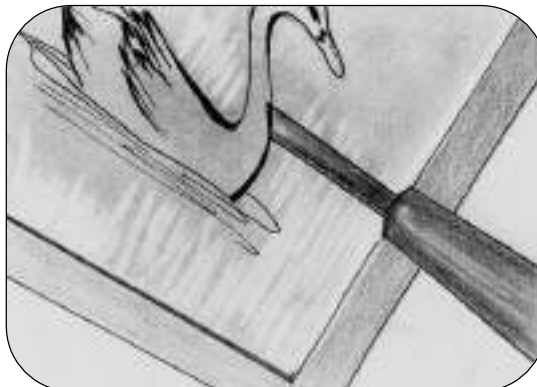
- b. Gamitin ang Hugis-U na lukob o *gouges* sa pag-ukit sa grano ng kahoy.

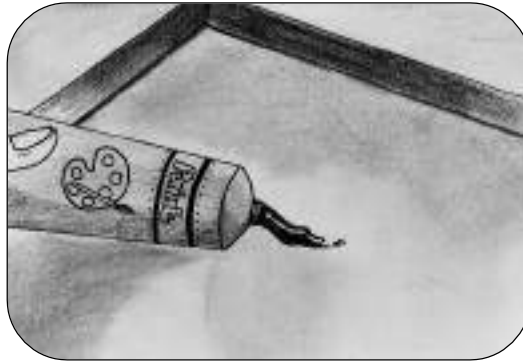
- c. Gamitin ang maliit na hugis-U na lukob o *gouge* para iukit ang mga detalye o desinyo.

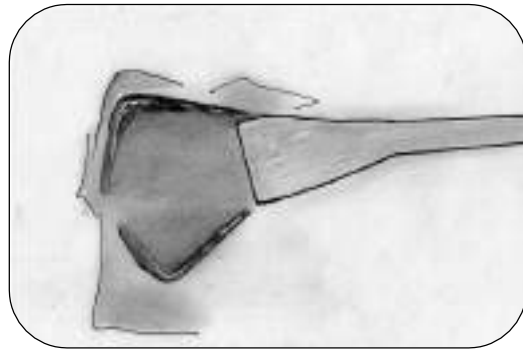
- d. Huwag diretsuhin pataas ang pag-ukit sa kahoy upang hindi ito maging marupok at hindi masira. Putulin ang bawat grano ng kahoy sa isang mababaw na anggulo.

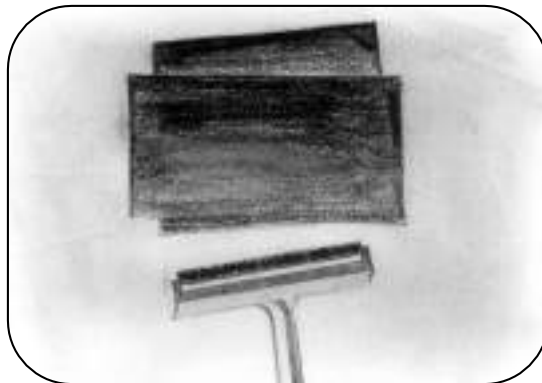
4. Ipakita ang paglilimbagan.
- a. Lagyan ng tinta ang salamin o *glass*.

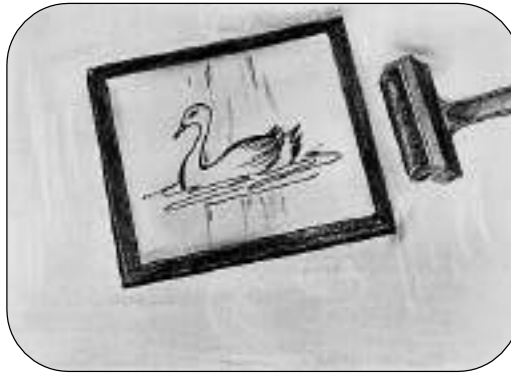
- b. Gamit ang *putty knife*, haluing mabuti ang tinta hanggang ito ay maging pantay at makinis.

- c. Gamitin ang *rubber brayer* para maging pantay ang pagpahid ng tinta.

- d. Igulong ang *rubber brayer* sa apat na direksyon ng kahoy. Hindi kinakailangang idiin ang *brayer* sa kahoy sa paglalagay ng tinta.

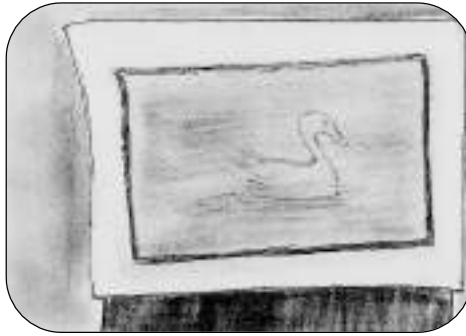
- e. Sa panahong ito, maaring may makikita kang bahagi na hindi mo magustuhan. Maari kang mag dagdag o magpatuloy sa pag-ukit. Kung gagawin mo ito, kailangang hugasan nang mabuti ang brayer at ang salamin bago matuyo ang tinta.

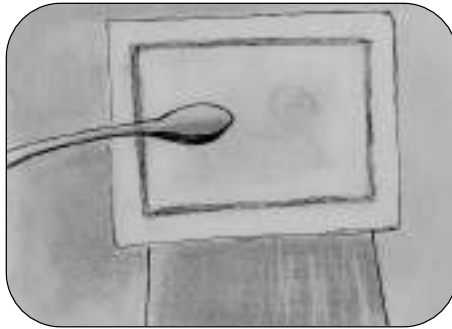
5. Ilimbag ang larawan na nasa kahoy.
- Gupitin ang papel ayon sa nais na sukat.
  - Lagyan ng ink at igulong ang brayer na may tinta sa kahoy katulad ng ipinakita sa ikaapat na hakbang (proofing your block).

- c. Kung napahiran na ng tinta ang kahoy, dahan-dahang ilagay ang papel paharap sa kahoy.

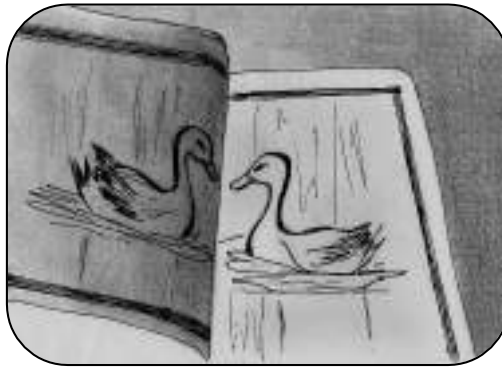
- d. Mula sa gitna, dahan-dahang idiin ang papel gamit ang kutsara. Inatang mabuti na hindi dumulas ang papel.

- e. Ulitin ito mula sa gitna ngunit idiin ito nang kaunti. Hagurin ang buong parte ng larawan na inukit hanggang sa makita ang tinta. Huwag subukang bilisan ang proseso sa pamamagitan ng paghagud nang mabilis dahil maari itong lumabo at masira ang papel.

- f. Dahan-dahang iangat ang papel mula sa kahoy. Siguraduhing malinis ang iyong kamay.

Ito ang halimbawa ng likhang-sining na inilimbag sa pamamagitan ng pag-ukit. Naipapakita nito ang pagkakaiba o *contrast* ng puti at itim na kulay. Ang paggamit ng *contrast* ay lalong nagpapaganda ng likhang-sining.

B. Okra *Printing*: Paglilimbag ng may teksturang bahagi ng okra.

Kagamitan:

Okra, oslo

Hakbang:

1. Ihanda ang okra.
2. Putulin ang okra (isang pulgada mula sa itaas ng okra).
3. Ihanda ang pintura o pangkulay.
4. Isawsaw ang *okra stamp* sa pintura.
5. Idiin ito sa papel o sa tela.
6. Dahan-dahang iangat ang *okra stamp*.
7. Mag tatak pa ng maraming hugis bulaklak sa papel.

Ang likhang-sining na ito ay nagpapakita ng kaibahan o *contrast* sa hugis at kulay. Ang kulay kayumangì na papel ay napapalibutan ng mga makukulay na hugis bulaklak na *stamp*.

Pagyamanin

Gawain 1. *Rubber Cut*

Panuto: Ipakita ang pagkakaiba o *contrast* sa kulay, linya o hugis sa pamamagitan ng paggawa ng inukit na likhang-sining. Sundin ang tamang hakbang sa ibaba.

Mga kagamitan:

- Lumang dyaryo, *rubber*, *carving tools*, papel, lapis, *stamp pad*.
(humingi ng gabay sa guro kung may mga kagamitang mahirap hanapin o hindi sanay gamitin. Siguraduhing magagawa ang ibayong pag-iingat sa paggamit ng matutulis at matatalas na bagay o kagamitan.)

Mga Hakbang sa paggawa:

- a. Ihanda ang mga kagamitan.
- b. Isipin ang disenyong igugupit sa ibabaw ng *rubber cut*. (Pumili ng nagugustuhan mong nilalang sa mundo ng haraya tulad ng kapre, duwende, sirena, o diwata, kailangang malinaw ang pagkaguhit.)
- c. Lukit ang disenyong iginuhit gamit ang *carving tool*. Maging maingat sa pag-uukit ng disenyo para maging maganda ang imahe na ililimbag.
- d. Ilipat ang disenyong inukit sa papel.
- e. Ibahagi ang iyong nagawang likhang-sining.
- f. Gamitin ang rubrik o iskor card na makikita sa pahina 20.

Basahin ng mabuti at sagutin ang mga tanong sa ibaba.

1. Paano mo naipakita ang pagkakaiba o *contrast* ng likhang-sining na iyong ginawa?

---

2. Ano ang naramdaman mo habang ginagawa ito?

Gawain 2. String Printing

Panuto: Gumawa ng likhang sining mula sa sinulid na idinikit sa karton at ipakita ang pagkakasalungat o *contrast* ng kulay, hugis at linya nito.

Mga Kagamitan:

Itim na tintang pang imprenta, *oslo* o puting papel, *glue*, *yarn* o makapal na sinulid o lubid na abaka, gunting, lapis, *brayer*, pambura, dalawang makapal na karton (parehas na sukat 12.7cm x 20.32cm), langis, sabon para panlinis ng kamay, lumang *plywood* (30.48 cm x 30.48 cm), mabigat na libro.

Hakbang sa Paggawa:

1. Ihanda at ayusin ang mga kagamitan sa paglilimbag gamit ang idinikit na sinulid.
2. Iguhit si Bernardo Carpio (nagustuhan na disenyo) sa isang piraso ng makapal na karton gamit ang lapis. Burahin ang linyang hindi kailangan pagkatapos gumuhit.
3. Lagyan ng *glue* ang mga linya ng guhit pagkatapos ay dikitan ng lubid, sinulid o yarn. Patuyuin ito.
4. Maghanda para sa paglilimbag ng larawan. Maglagay ng tinta sa lumang plywood. Ikalat ang tinta ng pantay-pantay gamit ang *bryer*.
5. Pahiran ng tinta ang nilimbag na larawan gamit ang *brayer*. Siguraduhing pantay-pantay at nalagyan ng tinta ang lahat ng bahagi ng larawang ilimbag.
6. Ilagay ang *oslo* o puting papel sa ibabaw ng mga tintang larawan. Ilagay din ang pangalawang piraso ng karton at patungan ng mabigat na aklat.
7. Ilimbag ang larawan sa pamamagitan ng pagdidiin ng iyong kamay.
8. Ulitin ang paraan bilang 6-7 upang makagawa ng iba't ibang disenyo ng nililimbag na larawan.
9. Patuyuin ang mga nilimbag na larawan para sa pagpresenta.
10. Sumangguni sa Rubrik/ Iskor *Card* na makikita sa pahina 21 para sa kaukulang puntos.

Gawain 3.

Mahalaga ba ang ang pagpapakita ng pagkakaiba o *contrast* sa inukit o may teksturang bahagi ng likhang-sining? Bakit? Isulat ang iyong sagot sa patlang.

Isaisip

Panuto: Ayusin ang jumbled words na nasa kahon at punan ang patlang ng wastong sagot batay sa nalaman mo sa modyul na ito.

starcnot

ugoeg

erybra bebrru

ubrrreb amt

libaglimpag

1. Ang _____ ay isang pamamaraang pangsining na ang larawan na inukit o iginuhit ay inililipat sa ibabaw ng papel, kahoy, tela at iba pang bagay.
2. Ang _____ ay pagkakaiba o pagkakasalungat ng kulay, hugis, o linya upang mabigyan ng emphasis o diin ang mga ito.
3. Ang _____ ay ginagamit na pang-ukit sa larawan na iginuhit sa kahoy.
4. Ginagamit ang _____ upang maging pantay ang pagpahid ng tinta.
5. Ang _____ ay ginagamit upang hindi dumulas ang kahoy.

Isagawa

Panuto: Gumawa ng likhang-sining at sundin ng mabuti ang hakbang. Ipakita ang pagkakaiba o contrast ng likhang sining.

Gawain 1: Paglikha ng mga *eraser stamps*

Mga kagamitan:

erasers, kutsilyo na x-acto, pintura, maliit na brush

Mga hakbang sa paggawa ng eraser stamp:

- Kumuha ng ilang mga *erasers*.
- Gumamit ng light sketch sa ibabaw ng pambura sa lapis. Mag-isip ng maaga dahil mahirap tanggalin ang lapis sa goma.
- I-ukit ang disenyo. Siguraduhin na mag-ukit ng isang outline sa paligid ng iyong disenyo.
- Kulayan. Piliin ang kulay na gusto mo.
- Gamit ang maliit na brush, maingat na ipinta ang tuktok ng stamp.
- Sa pininturahan na bahagi ng stamp, maingat na kunin ang mga selyo at pindutin ito pababa sa isang pirasong papel.
- Ipresenta ang natapos na produkto o likhang-sining sa iyong magulang o kapatid.

Tayahin

Panuto: Ipakita ang pagkakaiba o *contrast* ng kulay, hugis o linya ng likhang-sining sa pamamagitan ng paggawa ng sariling likhang-sining gamit ang mga kagamitan na nasa iyong paligid. Gamitin ang rubrik sa ibaba.

Gawain 1: Likhang Sining na inukit o *carved*

Mga Kagamitan:

kutsilyo (*x-acto*)

toothpick

kutsilyong pangkusina

tisyu

patatas

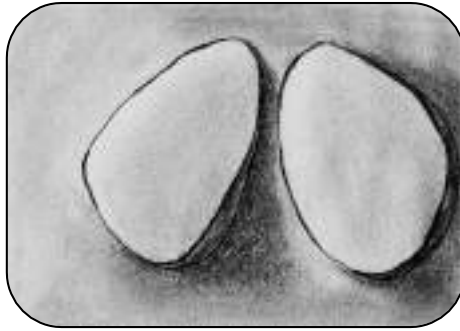

Pentel pen

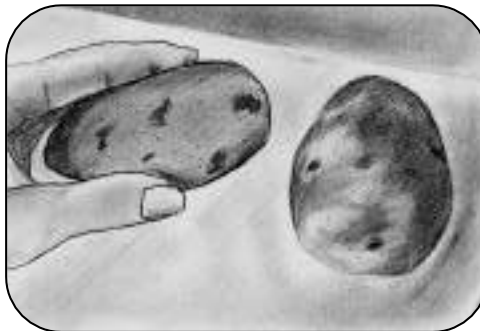
(Kung walang *x-acto knife*, maaring gamitin ang toothpick o kahit anong matulis na bagay. Laging mag-ingat sa paghawak ng mga matulis na bagay.)

Mga Hakbang sa paggawa:

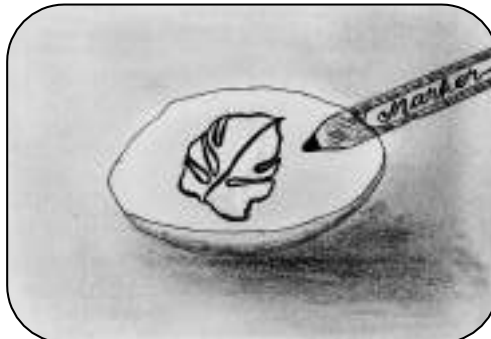
- a. Hatiin ang patataas ng pahaba.

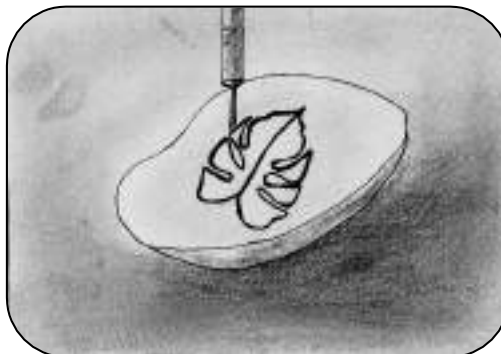
- b. Ilagay ang hiniwang patatas sa tisyu para mawala ang halumigmig.

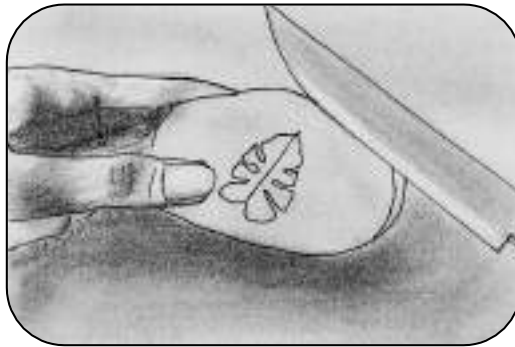
- c. Gamit ang *pentel pen* o *permanent marker*, iguhit ang nais na disenyo ng *stamp* sa patatas.

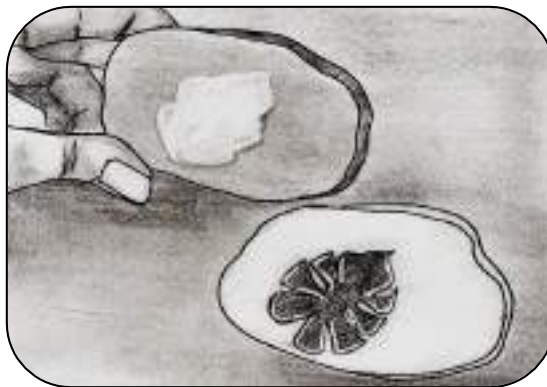
- d. Lagyan ng bakas ang disenyo gamit ang xacto na kutsilyo na may sangkapat na pulgadang lalim ($1/4$ inch deep).

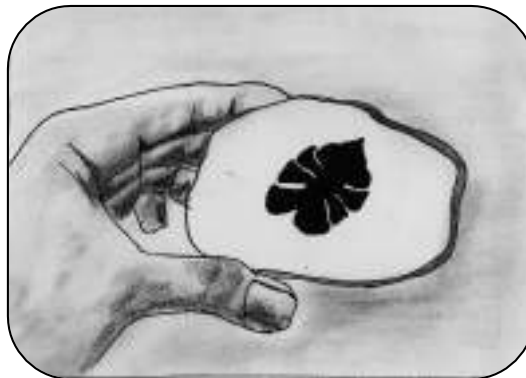
- e. Gamit ang kutsilyong pangkusina, hiwain ang paligid ng patatas at siguraduhing hindi nahihiwa ang disenyo.

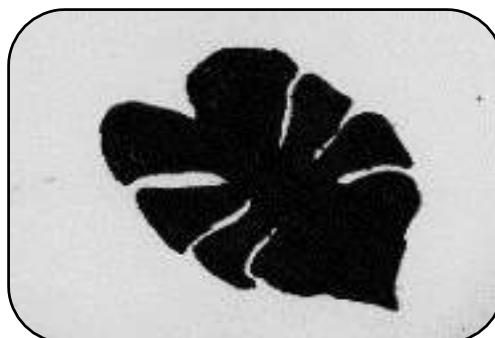
- f. Tanggalin ang hiniwang parte ng disenyo.

- g. Pinturahan ang disenyo at itatak ito sa papel.

- h. Nabuong disenyo o *output*.

RUBRIK PARA SA GAWAIN 1: LIKHANG-SINING NA *RUBBER CUT PRINTING*.

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang <i>rubber cut printing</i> .			
2. Nakakasunod sa panutong binibigay sa paglilimbag ng larawan.			
3. Gumamit ng angkop na kagamitan para sa proseso.			
4. Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
5. Naipakita ang <i>contrast</i> ng kulay,hugis o linya nang maayos at malinis.			

RUBRIK PARA SA GAWAIN 2: *STRING PRINT*

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang teknik o paraang <i>string print</i> .			
2.Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
3. Gumamit ng kaakit-akit, angkop at balanseng kombinasyon na kulay.			
4. Naipakita ang <i>contrast</i> ng kulay,hugis o linya nang maayos at malinis.			

RUBRIK PARA SA ISAGAWA: *ERASER STAMP*

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang pag-uukit.			
2. Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
3. Naipapakita ang <i>contrast</i> sa likhang-sining.			

RUBRIK SA TAYAHIN: PAGGAWA NG LIKHANG-SINING NA INUKIT O *CARVED*

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang paglilimbag.			
2. Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
3. Gumamit ng kaakit-akit, angkop at balanseng kombinasyon na mga kulay.			
4. Naipapakita ang sa likhang-sining.			

Karagdagang Gawain

- A. Gumawa ng sariling likhang-sining gamit ang mga kagamitan na nasa iyong paligid. Ipakita ang pagkakaiba o *contrast* ng kulay, hugis o linya ng likhang-sining. Gamitin ang rubrik sa ibaba.
1. Likhang sining na inukit o carved.
  2. Likhang sining na may teksturang bahagi o textured.

RUBRIK SA KARAGDAGANG GAWAIN: PAGGAWA NG LIKHANG-SINING NA INUKIT O CARVED.

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang paglilimbag			
2. Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
3. Gumamit ng kaakit-akit, angkop at balanseng kombinasyon na mga kulay.			
4. Naipapakita ang <i>contrast</i> sa likhang-sining.			

RUBRICS PARA SA KARADAGANG GAWAIN: LIKHANG-SINING NA MAY TEKSTURANG BAHAGI.

Mga Sukatan	Higit na nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Ang larawan ay nabuo gamit ang paglilimbag.			
2. Malinaw at nakikitang mabuti ang paksa ng larawan.			
3. Gumamit ng kaakit-akit, angkop at balanseng kombinasyon na mga kulay.			
4. Naipapakita ang contrast sa likhang-sining.			

Susi sa Pagwawasto

<p>Tuklasin</p> <p>1. C-carved 2. T-textured 3. Textured</p>	<p>Pagyamanin</p> <p>Gawain 1.</p> <p>1. Answers vary 2. Answers vary</p> <p>Gawain 2</p> <p>1. Answers vary 2. Answers vary</p> <p>Gawain 3</p> <p>1. Answers vary 2. Answers vary</p>	<p>Isaisip</p> <p>1. Carved o inuukit na paglilimbag 2. Textured o may teksturang paglilimbag</p> <p>Isagawa - Output</p> <p>Tayahin - Output</p> <p>Karagdagang Gawain - Output</p>
<p>Subukin</p> <p>1.</p> <p>A. Carved o inuukit na paglilimbag</p> <p>B. structured na paglilimbag</p> <p>2. Oo, Answers vary</p>	<p>Balikan</p> <p>1. Monoprint, intaglio, aquatint, engraving, etching, mezzotint, linocut, block print, lithography, silk screen o serigraph, woodblock print, dry point</p> <p>2. Answers vary</p> <p>3. Answers vary</p>	

Sanggunian

- Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group Incorporated. 2016, 2016. pahina 137-141
- Valdecantos, Emelita. *Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Guevarra St., Sta. Cruz Manila: Saint Mary's Publishing Corp., 1999. p. 128-129
- Museum London. 2019. "File:Rice Spoon.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rice_Spoon.jpg. Accessed 8 March 2021.
- Mizu basyo. 2013. "File:Shiroishi Washi Letter Paper.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Shiroishi_washi_letter_paper.jpg. Accessed 8 March 2021.
- Nichols, Sarah. 2007. "Brayer And Stamp Of Dog". *Flickr*. <https://www.flickr.com/photos/pocheco/427836966/in/photostream/>. Accessed 8 March 2021.
- M.Minderhoud. 2004. "File:Plamuurmes.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plamuurmes.jpg>. Accessed 8 March 2021.
- Oxana59. 2008. "File:Picture Frame Leaves Stainedglass 03.Png". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Picture_frame_leaves_stainedglass_03.png. Accessed 8 March 2021.
- Aerolin55. 2009. "File:Carving Tools 2.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Carving_tools_2.jpg. Accessed 8 March 2021.
- Cateb, Mauro. 2011. "File:Jewellery Burnisher.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jewellery_burnisher.jpg. Accessed 8 March 2021.
- OpenClipart-Vectors. 2014. <https://pixabay.com/vectors/wood-plank-wooden-board-timber-575496/>. Accessed 8 March 2021.
2021. Pixnio. Accessed March 8. <https://pixnio.com/miscellaneous/white-paper-wood-empty-blank>. Accessed 8 March 2021.
- Joyful spherical creature. 2016. "File:Multicolored Tempera Paints.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Multicolored_tempera_paints.jpg. Accessed 8 March 2021.
- Superbass. 2015. "File:Holzzahnstocher.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Holzzahnstocher.jpg>. Accessed 8 March 2021.

- OpenClipart-Vectors. 2013. <https://pixabay.com/vectors/marker-felt-pen-blue-pen-153731/>. Accessed 8 March 2021.
- Koenig, Tempie. 2021. "Photo Of New Potatoes Image". *Pixy.Org*. Accessed March 8. <https://pixy.org/131291/>. Accessed 8 March 2021.
- JesseW. 2007. "File:Exacto Knife.Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Exacto_knife.jpg. Accessed 8 March 2021.
- Horrigan, Carlie. 2021. "Kitchen Knife Drawing Image". *Pixy.Org*. Accessed March 8. <https://pixy.org/4784496/>.
- Blinkenberg, Brandon. 2004. "File:Toiletpapier (Gobran111).Jpg". *Commons.Wikimedia.Org*. [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Toiletpapier_\(Gobran111\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Toiletpapier_(Gobran111).jpg). Accessed 8 March 2021.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

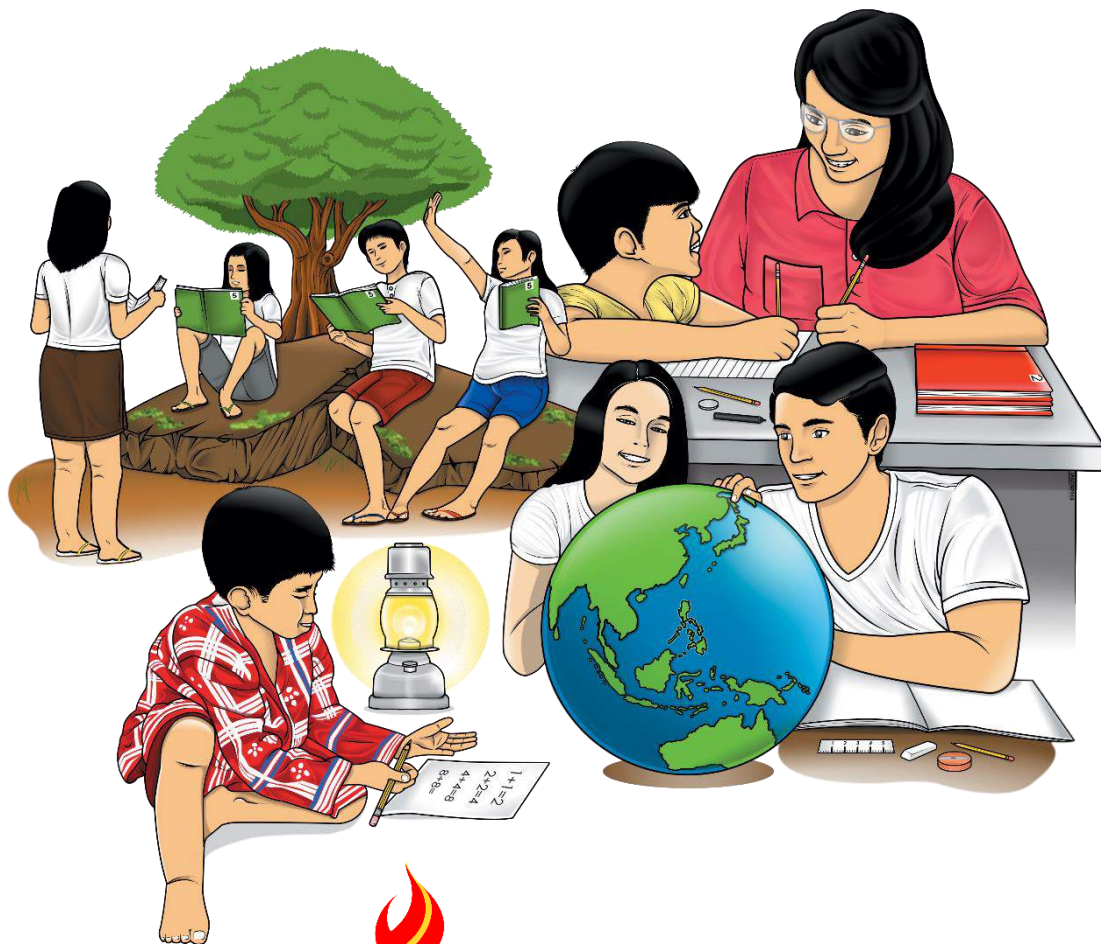
Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpdpd@deped.gov.ph

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 8: Paglilimbag

MAPEH (Music) – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikatlong Markahan – Modyul 8: Paglilimbag
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa aklat na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran ng Edukasyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Joanalene B. Arradaza

Editors: Eden Lynne V. Lopez, Vergita M. Ibañez

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada Frolomea Narra T. Tañiza

Tagaguhit: Jay Ann V. Serot, Elgin Cebreros

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Oliver O. Ostulano

Tagapamahala: Ramir B. Uytico

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei B. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 323-3156

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikatlong Markahan – Modyul 8: Paglilimbag

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang haraya ay imahinasyon, pantasya, o kathang-isip bunga ng masining at malikhaing pag-iisip at paglalarawan. Naging bahagi ang mga kuwentong ito ng ating kayamanang bininigkas dahil sa pasalin-salin nito mula sa ating mga ninuno tungo sa mga sumusunod na salinlahi. Bahagi rin ng pagkukuwento ang paglilimbang, paggalang sa kapuwa at kalikasan.

Ang paglilimbag ay sining ng paglilipat ng larawang iginuhit at inukit na maaaring ginawa mula sa kahoy, goma, metal at iba pa.

Sa ating paglilimbag, dapat ay maayos at pantay ang pagkakulay upang maging maganda ang resulta ng disenyong ginawa.

Sa modyul na ito ay iyong matutuhan kung paanong makapagpadami ng mga nailimbag gamit ang parehas na imprenta na kinulayan nang maayos at inilimbag nang pantay (A5PR-IIIh-2) at inaasahang makamit mo ang sumusunod:

- a. Nakikilala ang mga inilalarawang karakter sa haraya bilang disenyo sa paglilimbag
- b. Nakapagpaparami ng mga nailimbag gamit ang parehas na kopya o edisyon na kinulayan nang maayos at inilimbag nang pantay.
- c. Naipagmamalaki ang nilikhang sining.

Subukin

Kilalanin ang sumusunod na karakter sa mundo ng haraya. Isulat ang sagot sa inilaang patlang ng bawat bilang.

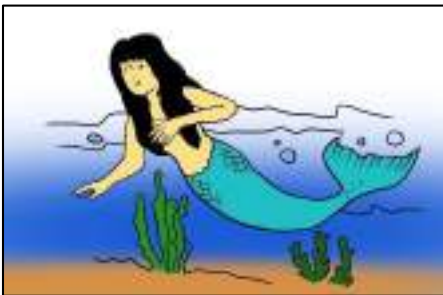
1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Aralin

8

Arts: Paglilimbag

Sa ating paglilimbag, mahalagang maging maayos at pantay ang pagkakulay upang maging maganda ang resulta ng disenyong ginawa.

Balikan

Tingnan ang larawan. Ano ang masasabi mo ukol dito? Isulat ang sagot sa inilaang patlang.

Tuklasin

Basahin ang kuwento.

Ang Mabuting Magkapatid

Joanalene B. Arradaza

May magkapatid na naninirahan sa kabundukan. Sila ay ulila na kaya lagi silang nagtutulungan. Pinahahalagahan ng magkapatid ang lahat ng bagay na nasa bundok. Araw-araw silang pumupunta sa bayan upang ilako ang kanilang gulay mula sa kanilang bakuran.

Isang araw, nagkaroon ng malalang karamdaman ang nakababatang kapatid. Humingi ng tulong ang nakatatandang kapatid sa bayan upang ipagamot ang kanyang kapatid. Wala silang perang pang-ospital nito sapagkat ang kanilang kita sa paglalako ay sapat lamang para sa kanilang pang-araw-araw na pangangailangan. Walang kahit sinuman ang tumulong sa kanila kaya umuwi na lamang sila sa bundok.

Nakita ng duwende, tikbalang at kapre ang hrap na dinanas ng magkapatid at naawa sila rito. Pinuntahan nila si Inang Diwata para pakiusapan na tulungan niya ang magkapatid.

Maya-maya, may isang matandang babae na kumatok sa bahay ng magkapatid dala ang isang kambing.

“Magandang araw mga bata, ako ay nakatira malapit sa ilog. Nais ko sanang pumunta sa bayan ngunit wala akong mapag-iwanan ng aking kambing. Maaari bang iwanan ko muna ito sa inyo?” sabi ng matandang babae.

“Opo, maaari po,” sagot ng nakatatandang kapatid na agad itinali ang kambing sa katabing puno.

Nagpasalamat ang matanda at bumulong sa nakatatandang kapatid.

“Ang kambing ay mahiwaga. Magiging ginto ang gatas nito kapag natuyo. Ibenta mo ang ginto upang maipagamot mo ang iyong kapatid. Nagulat ang nakatatandang kapatid at tuwang-tuwa na pinasalamatan ang matanda.

Ginatasan ang kambing ng nakatatandang kapatid at totoo ngang naging ginto ang gatas pagkatuyo nito. Pinagamot sa bayan ang nakababatang kapatid at gumaling ito.

Dumaan ang ilang araw ngunit hindi bumalik ang matandang babae upang kunin ang kambing nito kaya pumunta ang magkapatid sa ilog upang hanapin ito. Hindi naging sakim ang magkapatid at isinauli nila ang kambing sa matandang babae. Laking gulat ng magkapatid nang biglang naging magandang diwata ang matandang babae habang pinasasalamatan nila ito. Natuwa ang diwata sa kabutihan ng magkapatid. Nangako ang diwata, gayundin ang duwende, kapre at tikbalang na tutulungan nila ang magkapatid sa panahon ng pangangailangan.

Tanong:

1. Kung sakaling ikaw ang lilikha ng pabalat ng kuwentong iyong binasa at kung ililimbag ito sa anyo ng aklat-pambata, ano ang naiisip mong disenyo? Bakit?
2. Sino ang naiisip mong nasa pabalat ng aklat? Bakit?
3. Kung gagawin mo ang tagpuan ng kuwento na ipakikita sa pabalat ng aklat, ano ang naiisip mo? Bakit?

Suriin

Ang paglilimbag ay sining ng paglilipat ng larawang iginuhit at inukit na maaaring gawin gamit ang kahoy, goma, metal at iba pa.

Sa paglilimbag, mahalagang maging maayos at pantay ang pagkakulay upang maging maganda ang resulta ng disenyong ginawa.

Ang mga tauhan sa mundo ng haraya ay katangi-tangi at sadyang naiiba kaya naman ito ay magandang halimbawa na gawing disenyo sa iyong paglilimbag. Produkto ang mga ito ng guniguni o mayaman na imahinasyon ng ating mga ninuno.

Kabilang sa popular na nilalang sa ating mga kuwento ay ang mga sumusunod:

- Kapre
- Tikbalang
- Tiktik
- Duwende
- Sirena
- Diwata o Engkantada
- Tiyanak

Pagyamanin

Gawain 1

Kilalanin ang mga inilalarawan na karakter sa haraya ng bawat bilang. Piliin ang sagot sa kahon. Isulat ang sagot sa inilaang patlang.

Kapre	Tikbalang	Tiktik
Duwende	Sirena	Diwata o Engkantada

- _____ 1. Isang higante na kawangis ng tao at palaging inilalarawan na may dalang tabako. Pinaniniwalaang nakatira sa mga puno ng malalaking akasya, balete at manga.
- _____ 2. Isang maliit na nilalang na nakatira sa mga bahay, puno, o ilalim ng lupa.
- _____ 3. Inilalarawan bilang kalahating tao sa itaas na bahagi ng katawan at kalahating isda naman sa pang-ibabang bahagi ng katawan.
- _____ 4. Isang babaeng may taglay na pambihirang kagandahan. Kabilang sa tagapangalaga ng kalikasan.
- _____ 5. Inilalarawan bilang kalahating tao sa itaas na bahagi ng katawan at kalahating kabayo naman sa pang-ibabang bahagi ng katawan.

Gawain 2

Panuto: Padamihin ang mga nailimbag na disenyo gamit ang parehas na kopya o edisyon na kinulayan nang maayos at inilimbag nang pantay. Sundin ang sumusunod na hakbang:

Mga kagamitan.

- Itim na tintang pamprinta
- Oslo o puting papel
- Glue
- Brayer
- Makapal na karton (sukat 12.7 cm x 20.32 cm)
- Langis at sabong panlaba sa paglilinis ng kamay
- Lumang plywood (30.48 cm x 30.48 cm)
- Lumang kutsarang metal
- Gunting
- Lapis
- Pambura
- Makapal na karton (sukat 12.7 cm x 20.32 cm)

Hakbang sa Paggawa:

1. Iguhit ang napiling karakter sa haraya sa isang pirasong makapal na karton gamit ang lapis.
2. Burahin ang mga linyang hindi kailangan pagkatapos gumuhit.
3. Paghiwalayin ang mga bahagi ng larawan sa pamamagitan ng paggupit nito. Sundan ang mga linya ng lapis at gawin ito ng may pag-iingat.
4. Linisin ang mesang paggagawan at lagyan ng lumang diyaryo upang hindi madumihan ng tinta ang mesa.
5. Ihanda at ayusin ang mga kagamitan sa paglilimbag gamit ang mga kapisasong karton.
6. Muling ayusin ang mga ginupit na bahagi ng larawan at idikit ito sa pangalawang piraso ng karton. Mag-iwan ng maliit na pagitan kung saan ito ginupit at magsilbi itong linya ng iyong guhit. Idikit ang mga piraso ng karton para mabuo ang larawan.
7. Maghanda para sa paglilimbag ng larawan. Maglagay ng tinta sa lumang plywood at ikalat ito nang pantay-pantay gamit ang brayer.
8. Pahiran ng tinta ang ililimbag na larawan gamit ang brayer. Siguraduhing pantay at nalagyan ng tinta ang lahat ng bahagi ng larawang ililimbag.
9. Ilagay ang oslo o puting papel sa ibabaw ng mga tintang larawan.
10. Ilimbag ang larawan sa pamamagitan ng pagdidiin ng kutsara sa ibabaw ng papel. Gawin ito sa direksiyong paikot-ikot. Tingnan ang unang nilimbag na larawan.

Gawain 3

Bilang mag-aaral, paano mo maipagmamalaki ang iyong nalikhang sining?

Isaisip

Punan ng mga salita ang sumusunod upang mabuo ang kaisipan. Isulat ang sagot sa nakalaang patlang ng bawat bilang.

1. Ang natutuhan ko sa modyul na ito ay _____
_____
2. Ang mundo ng haraya ay mahalaga sa ating kultura dahil
_____
_____
3. Sa paglilimbag, mahalaga na maging _____
_____

Isagawa

Gumawa ng iba't ibang kopya o edisyon ng nilimbag na larawan ng gusto mong karakter sa haraya sa pamamagitan ng pagsunod sa mga hakbang. Sumangguni sa rubriks na makikita sa pahina 10 para sa kaukulang puntos.

Ihanda ang mga kagamitan.

- Itim na tintang pamprinta
- Oslo o puting papel
- Glue
- Gunting
- Lapis
- Brayer
- Pambura
- Dalawang pirasong makapal na karton (parehas na sukat 12.7 cm x 20.32 cm)
- Langis at sabong panlaba sa paglilinis ng kamay
- Lumang plywood (30.48 cm x 30.48 cm)
- Lumang kutsarang metal

Hakbang sa Paggawa:

1. Linisin ang mesang paggagawan at lagyan ng lumang diyaryo upang hindi madumihan ng tinta ang mesa.
2. Ihanda at ayusin ang mga kagamitan sa paglilimbag gamit ang mga pirasong karton.
3. Muling ayusin ang mga ginupit na bahagi ng larawan at idikit ito sa pangalawang piraso ng karton. Mag-iwan ng maliit na pagitan kung saan ito ginupit at magsilbi itong linya ng iyong guhit.
4. Idikit ang mga piraso ng karton para mabuo ang larawan.
5. Maghanda para sa paglilimbag ng larawan. Maglagay ng tinta sa lumang plywood at ikalat ito nang pantay-pantay gamit ang brayer.
6. Pahiran ng tinta ang ililimbag na larawan gamit ang brayer. Siguraduhing pantay at nalagyan ng tinta ang lahat ng bahagi ng larawang ililimbag.
7. Ilagay ang oslo o puting papel sa ibabaw ng mga tintang larawan.
8. Ilimbag ang larawan sa pamamagitan ng pagdidiin ng kutsara sa ibabaw ng papel. Gawin ito sa direksiyong paikot-ikot. Tingnan ang unang nilimbag na larawan.
9. Ulitin ang mga hakbang sa paggawa sa bilang upang makagawa ng iba't ibang edisyon ng nilimbag na larawan.
10. Patuyuin ang mga nilimbag na larawan para sa pagpepresenta sa klase.

Tayahin

- A. Kilalanin ang mga karakter sa haraya sa hanay A at itugma ito sa katangian nito sa hanay B. Isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang.

Hanay A

Hanay B=

____ 1. Kapre	a. kalahating tao at kalahating isda
____ 2. Duwende	b. kalahating tao at kalahating kabayo
____ 3. Sirena	c. higante na nakatira sa malalaking puno
____ 4. Diwata	d. nilalang na may mataas at matulis na dila
____ 5. Tikbalang	e. babaeng may pambihirang kapangyarihan
	f. maliit na nilalang na nakatira sa ilalim ng lupa

B. Pagsunud-sunurin ang mga hakbang sa pagpapadami ng mga nailimbag.
Lagyan ng bilang 1-5 ang patlang na inilaan.

- _____ Pahiran ng tinta ang ililimbag na larawan gamit ang brayer. Siguraduhing pantay at nalagyan ng tinta ang lahat ng bahagi ng larawang ililimbag.
- _____ Ilimbag ang larawan sa pamamagitan ng pagdidiin ng kutsara sa ibabaw ng papel. Gawin ito sa direksiyong paikot-ikot. Tingnan ang unang nilimbag na larawan.
- _____ Iguhit ang napiling karakter sa haraya sa isang pirasong makapal na karton gamit ang lapis.
- _____ Paghiwalayin ang mga bahagi ng larawan sa pamamagitan ng paggupit nito. Sundan ang mga linya ng lapis at gawin ito ng may pag-iingat.
- _____ Muling ayusin ang mga ginupit na bahagi ng larawan at idikit ito sa pangalawang piraso ng karton. Mag-iwan ng maliit na pagitan kung saan ito ginupit at magsilbi itong linya ng iyong guhit.

RUBRIKS PARA SA LIKHANG-SINING sa pagbigay ng puntos sa “Isagawa at Karagdagang Gawain”

Mga Sukatan	Higit na nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining	Hindi nasusunod ang pamantayan sa pagbuo ng likhang-sining
	5	3	2
1. Isinagawa ang paglilimbag gamit ang wastong teknik o pamamaraan.			
2. Malinaw ang pagkakalimbag at kitang-kita ang paksa nito.			
3. Maganda, angkop, at nababagay sa paksa ang ginamit na mga kulay.			
4. Nakikita ang pagsusumikap ng mag-aaral na makalikha ng natatanging likhang-sining			

Karagdagang Gawain

Gumawa ng iba't ibang kopya o edisyon ng nilimbag na larawan batay sa sagisag ng ating bansa. Halimbawa, pambansang hayop (kalabaw), pambansang ibon (agila), pambansang bulaklak (sampaguita). Sumangguni sa rubriks na makikita sa pahina 10 para sa kaukulang puntos.

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> Kapre Duwende Diwata/engkantada Sirena Tikbalang Tiktik <p>Balikan</p> <p>Depende sa sagot ng mag-aaral</p> <p>Tuklasin</p> <p>Depende sa <i>output</i> ng mag-aaral</p>	<p>Gawain 1</p> <ol style="list-style-type: none"> kapre duwende sirena engkantada/diwata tikbalang <p>Gawain 2</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p> <p>Gawain 3</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p> <p>Isaisip</p> <p>Depende sa tugon ng mga mag-aaral</p> <p>Isagawa</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p>	<p>Tayahin</p> <ol style="list-style-type: none"> c f a e b <p>Karagdagang Gawain</p> <p>Sumangguni sa Rubriks</p>
---	---	---

Sanggunian

Valdecantos, Emelita. 1999. *Umawit At Gumuhit 5*. Reprint, Guevarra St., Sta. Cruz
Manila: Saint Mary's Publishing Corp., pahina 128-130

Copiaco, Hazel, and Emilio Jacinto Jr. 2016. *Halinang Umawit At Gumuhit 5*.
Reprint, Gregorio Araneta Avenue, Quezon City, Philippines: Vibal Group
Incorporated., pahina 137-148

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Ikatlong Markahan – Modyul 9: Pambansang Buwan ng Mga Sining: Tatak ng Lahi

**Arts – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Ikatlong Markahan – Modyul 9: Pambansang Buwan ng Mga Sining: Tatak ng Lahi
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Rogelio B. Cagol

Editors: Eden Lynne V. Lopez, Ana Lou R. Montilla

Tagasuri: Shirley L. Godoy, Jo-Ann Cerna-Rapada, Frolomea Narra T. Taniza

Tagaguhit: Ryan Claire R. Mosende

Tagalapat: Eden Lynne V. Lopez, Jogene Alilly C. San Juan

Tagapamahala: Ramir B. Uytico

Arnulfo M. Balane

Rosemarie M. Guino

Joy B. Bihag

Ryan R. Tiu

Nova P. Jorge

Raul D. Agban

Lorelei A. Masias

David E. Hermano, Jr.

Shirley L. Godoy

Eva D. Divino

Jo-ann C. Rapada

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: (053) 323-3156

E-mail Address: region8@deped.gov

Arts

Ikaltlong Markahan – Modyul 9: Pambansang Buwan ng Mga Sining: Tatak ng Lahi

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Kaisa ng National Commission for Culture and the Arts (NCCA) ang Department of Education (DepEd) na taon taong nagdiriwang ng National Arts Month (NAM) tuwing Pebrero. Layunin sa pagdiriwang na ito ay ang mapayaman ang taglay na likas na kakayahan ng mga Pilipino sa sining lalo na ang mga kabataan. Dito ay ipinakikita ang iba't ibang likhang-sining ng mga mag-aaral, indibidwal at organisasyon sa loob ng paaralan at komunidad. Tuwing buwan ng Pebrero ay hinihikayat ng mga paaralan ang kanilang mga mag-aaral na lumahok sa iba't ibang gawain tulad ng Art Exhibit upang bigyang-pugay ang mga alagad ng sining at hikayatin ang lahat sa bawat panig ng komunidad na linangin ang sariling kakayanan sa paggawa ng sariling likhang-sining.

Sa modyul na ito, tayo ay matututo kung paano makilahok sa school/district exhibit at culminating activity sa pagdaraos ng National Arts Month (A5PR-IIIh-3) at inaasahang makamit ang mga sumusunod:

- A. Natutukoy ang kahalagahan, mga hakbang, kagamitan at likhang-sining na maaaring gamitin sa exhibit o culminating activity ng National Arts Month.
- B. Nakakalahok sa school/district exhibit at culminating activity sa pagdaraos ng National Arts Month
- C. Naipagmamalaki ang mga sariling likhang-sining.

Subukin

Tukuyin kung ano ang mga dapat gawin bago sumali sa school/district culminating activity sa pagdaraos ng National Arts Month? Lagyan ng tsek (✓) ang mga dapat gawin at ekis (x) ang hindi dapat.

- ___ 1. Magpaalam sa magulang.
- ___ 2. Gumawa ng mainam na plano kung paano isaayos ang mga likhang-sining.
- ___ 3. Makiusyoso sa mga paghahandang ginawa ng iba.
- ___ 4. Magtanong sa guro kung ano ang dapat gawin.
- ___ 5. Punahin ng hindi maganda ang plano ng iba.
- ___ 6. Ihanda ang mga gawang isasali sa exhibit
- ___ 7. Huwag lumahok sa anumang mga gawain sa paaralan o sa klase.
- ___ 8. Ang mga likhang-sining ay ipatong sa kung saan-saan.
- ___ 9. Kolektahin ang mga nagawang likhang-sining para magamit sa exhibit.
- ___ 10. Huwag ikonsulta sa kaklase ang iyong plano para sa pagsagawa ng exhibit.

Aralin

1

Pambansang Buwan ng Mga Sining: Tatak ng Lahi

Layunin sa pagdiriwang ng National Arts Month ang mapayaman ang taglay na likas na kakayahan ng mga Pilipino, lalo na ang mga kabataan, sa sining.

Balikan

Kilalanin ang mga likhang-sining na ginawa mo sa mga nagdaang araw na maaaring isali sa exhibit na nasa hanay A at ang katawagan nito sa hanay B. Isulat ang titik ng iyong sagot.

A

B

1.

a. painting

2.

b. recycled paper wallet

3.

c. mobile art

4.

d. paper mache

Tuklasin

Panuto: Pag-aralang mabuti ang larawan at sagutin ang mga tanong sa ibaba. Isulat ang sagot sa patlang.

Mga Tanong:

Pamilyar ba sa iyo ang larawang ito? Anong pagdiriwang ang idinadaos na ipinakikita nito? Gusto mo bang makilahok sa ganitong gawain? Bakit mo nasabi?

Suriin

Ang unang araw ng Pebrero ay ang pagsisimula ng pagdiriwang ng National Arts Month na ating ipinagdiriwang tuwing buwan ng Pebrero taon-taon.

Kaisa ng National Commission for Culture and the Arts (NCCA) ang Department of Education (DepEd) na taon taong nagdiriwang ng National Arts Month (NAM) tuwing Pebrero. Layunin sa pagdiriwang na ito ay ang mapayaman ang taglay na likas na kakayahan ng mga Pilipino sa sining lalo na ang mga kabataan. Ang NCCA ay naghanda ng mga programa at aktibidad sa buong Filipinas. Dito ay ipinakikita ang iba't ibang likhang-sining ng mga mag-aaral, indibidwal at organisasyon sa loob ng paaralan at komunidad. Tuwing buwan ng Pebrero ay hinihikayat ng mga paaralan ang kanilang mga mag-aaral na lumahok sa iba't ibang

mga gawain tulad ng Art Exhibit upang bigyang-pugay ang mga alagad ng sining at hikayatin ang lahat sa bawat panig ng komunidad na linangin ang sariling kakayanan sa paggawa ng sariling likhang-sining.

Sa ating *Schools Division* o kahit sa ating paaralan ay maroon ding mga aktibidad na kung saan ang lahat ng mga angking-talento ng kabataang Pilipino ay nailalahad. Layunin ng NCCA na hikayatin ang bawat Filipino upang makiisa sa iba't ibang sining sa bansa at matuto tayong magpahalaga sa bawat likhang-sining at sa pagiging malikhain ng ating lahi lalong lalo na ang ating mga kabataan. Kung kaya't ang ating mga likhang-sining na nagawa sa mga nakaraang modyul o klase ay ating kokolektahin para tayo ay makibahagi at makilahok sa culminating activity ng National Arts Month.

Mga Gabay sa Pagsasagawa ng Isang Art Exhibit:

1. Tukuyin ang mga layunin at tema ng isasagawang Art Exhibit. Kung mayroon nang tema, pag-isipan kung anong mga likhang-sining ang maaaring isama o gawin para sa Art Exhibit.
2. Gumawa ng iskedyul kung saan nakapaloob ang mga petsa, gawain, kagamitan, halaga (budget) at iba pang detalye.
3. Kolektahin o tapusin ang mga likhang-sining na ipapakita.
4. Gumawa ng lay-out kung saan at paano aayusin ang mga likhang-sining. Ito ay magagawa natin sa pamamagitan ng pagsasabit ng ating mga likhang sining sa isang bahagi ng paaralan. Maaring gumamit ng dingding, display boards o sa pamamagitan ng paghilera ng mga likhang-sining sa ibabaw ng mesa upang ang mga ito ay madaling makita ng mga manonood. Pumili ng lugar na maaliwalas at may naangkop na espasyo ng maisayos ng kaaya-aya ang mga likhang-sining.
Maaari ring maghanda ng mga impormasyon tungkol sa mga likhang-sining na pang-display gaya ng mga labels o banners na nagpapakita ng titulo at kung sino ang lumikha. Maaaring idikit ang mga ito sa tabi- sa dingding, display boards o mesa kung saan ipapatong ang mga likhang-sining. Maari rin itong interactive gaya ng mga slideshows o mga maigsing video tungkol sa mga likhang-sining na ipapalabas gamit ang laptop, tablet or TV screen sa tabi ng mga likhang-sining.
5. Ihanda ang mga pubmats, posters at iba pang mga materyales na pang promosyon. Maaring i-print at i-display ang mga ito sa campus o i-share sa social media.
6. Ihanda ang sarili sa mga maaaring itanong ng mga taong dadalo sa art exhibit. Kailangang maipaliwanag ang mga detalye ng mga likhang-sining gaya ng kung anong materyales ang ginamit, kung ano ang inspirasyon o tema sa paggawa, at iba pa, kung sakaling may magtatanong mula sa mga dadalo.

Pagyamanin

Gawain 1

Panuto: Tukuyin sa loob ng kahon kung alin sa mga ito ang mga kagamitan o mga likhang-sining na puwedeng maipakita sa culminating activity or exhibit. Isulat ang sagot sa tamang espasyo.

<i>paper – mache</i>	<i>glue gun</i>	<i>magazines</i>
<i>paper beads</i>	<i>acrylic paint</i>	<i>krayola</i>
<i>landscape painting</i>	<i>mobile art</i>	<i>paper beads</i>
<i>linoleum</i>	<i>okra print</i>	<i>wall decor</i>

Mga kagamitan	Mga likhang-sining

Gawain 2

Gumawa ng plano para sa paglahok mo sa culminating activity sa iyong distrito o sa National Arts Month. Punan ang mga kinakailangan sa talahanayan. Isagawa ang iyong plano para ikaw ay makalahok sa eksibit o sa culminating activity para sa National Arts Month.

Paalala: Kapag hindi pa mawala ang epidemya, maaaring gawin ang iyong eksibit sa loob ng bahay. Kunan lang ng larawan gamit ang iyong cellphone at ibahagi sa guro sa pamamagitan ng *facebook* o *gmail*.

Petsa	Gawain	Kagamitan	Halaga

[illegible]

Pumili ng isa sa mga nagawa mong likhang-sining na maaaring iyong maipagmalaki. Kunan ito ng larawan at idikit sa loob ng kahon sa ibaba. Pagkatapos, isulat sa nakalaang patlang ang iyong saloobin ukol sa obrang napili.

[illegible]

Isaisip

Panuto: Dugtungan ang sumusunod na mga parirala. Isulat ang sagot sa patlang.

Ang natutunan ko sa araling ito ay _____

_____

_____

Aking napagtanto na _____

_____

_____

Isagawa

Gumawa ng isang sanaysay tungkol sa positibong epekto dulot ng iyong pakikilahok o pagsali sa mga exhibit o culminating activity ng National Arts Month. Isulat ito sa loob ng kahon. Sumangguni sa rubriks na makikita sa pahina para sa kaukulang puntos.

Rubrik sa Pagsusuri ng Sanaysay: Positibong Epekto ng Paglahok sa National Arts Month

Pamantayan	5	3	1	Marka
Kalinisan at Kahalagahan	Ang kalinisan ay nakikita sa kabuuan ng sanaysay gayundin ang nilalaman ay makabuluhan	Ang nilalaman ng sanaysay ay makabuluhan at malinis	Walang kabuluhan at kalinisang nakikita sa sanaysay	
Istilo	Ang ginamit na istilo ay malinaw, masining at nababasa	Ang istilo sa pagsulat ay malinaw at nababasa	Walang kalinawan at pagkamalikhain	
Tema	Ang kabuuan ng sanaysay ay may kaisahan at kaugnayan	Karamihan sa nilalaman ay kaugnay sa tema	Walang kaisahan at kaugnayan sa tema ang nilalaman	

Tayahin

Tukuyin ang pahayag sa bawat aytem, kulayan ng dilaw ang bituin kung ang pahayag ay tama at pula naman kung ang pahayag ay mali.

- ★ 1. Ang National Arts Month ay idinaraos tuwing buwan ng Pebrero.
- ★ 2. Layunin ng National Arts Month ay ang maipakita ang galling ng bawat isa sa larangan ng sining.
- ★ 3. Ang mga likhang sining na magaganda lamang ang maaaring ilahok sa Exhibit.
- ★ 4. Kailangang hikayatin ang lahat na sumali at makiisa sa pagdiriwang ng National Arts Month upang punahin at pagtawanan ang likha ng iba.
- ★ 5. Mainam na pagandahin ang ginagawang art exhibit gamit ang mga recyclable na bagay upang makatipid at makatulong sa kalikasan.
- ★ 6. Nakakasagabal sa pag-aaral ang pakikilahok sa National Arts Month na mga gawain.
- ★ 7. Magandang kaugalian ang ipagmalaki ang sariling likhang sining.
- ★ 8. Ang National Arts Month ay ginagawa lamang sa loob ng paaralan at hindi na dapat pang ipagdiwang sa tahanan at kumunidad.
- ★ 9. Kaisa ng DepEd ang National Commission for Culture and the Arts (NCCA) sa paglinang ng kakayahan ng mga kabataan sa sining.
- ★ 10. Ang painting, mobile art at paper mache ay ilan lamang sa mga gawang maaaring isali sa isang art exhibit.

Karagdagang Gawain

Gumawa ng isang simpleng poster ng iyong sariling konsepto sa pagdaraos ng susunod na National Arts Month. Ilagay ito sa kahon sa ibaba.

Susi sa Pagwawasto

Isagawa

Sumangguni sa Rubriks

Tayahin

1. ★
2. ★
3. ★
4. ★
5. ★
6. ★
7. ★
8. ★
9. ★
10. ★

Pagyamanin

Gawain 1

Mga kagamitan	Mga likhang-sining
Glue gun	Papier-mache
Magazines	Paper beads
Acrylic paint	Landscapes
Krayola	Painting
Linoleum	Okra print
	Mobile Art
	Wall décor

Iba-iba ang tugon

Gawain 2

Iba-iba ang tugon

Gawain 3

Iba-iba ang tugon

Subukin

1. ✓
2. ✓
3. X
4. ✓
5. X

Balikan

1. B
2. C
3. D
4. A

Tuklasin

National Arts Month / Culminating Activity

Dahil bilang isang mag-aaral dapat tayong lumahok sa anumaman aktibidad sa ating paaralan na siyang lalong lumiliinang sa ating kakayahang paggawa ng likhang-sining.

Sanggunian

Copiano, Hazel P., Halinang Umawit at Gumuhit 5: Vibal Group, Inc. 2016 pahina 124, 137 at 160

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpdpd@deped.gov.ph